

veto

**Geen numerus clausus
meer in Wallonië?**

p 4

**Ouderdomskwaaltjes
in de wetwinkel.**

p 6

**karrenwielen en fake
waterputten: enjoy
architecture!**

p 13

Loko baat eigen fuifzaal uit

De Albatros in studentenhanden

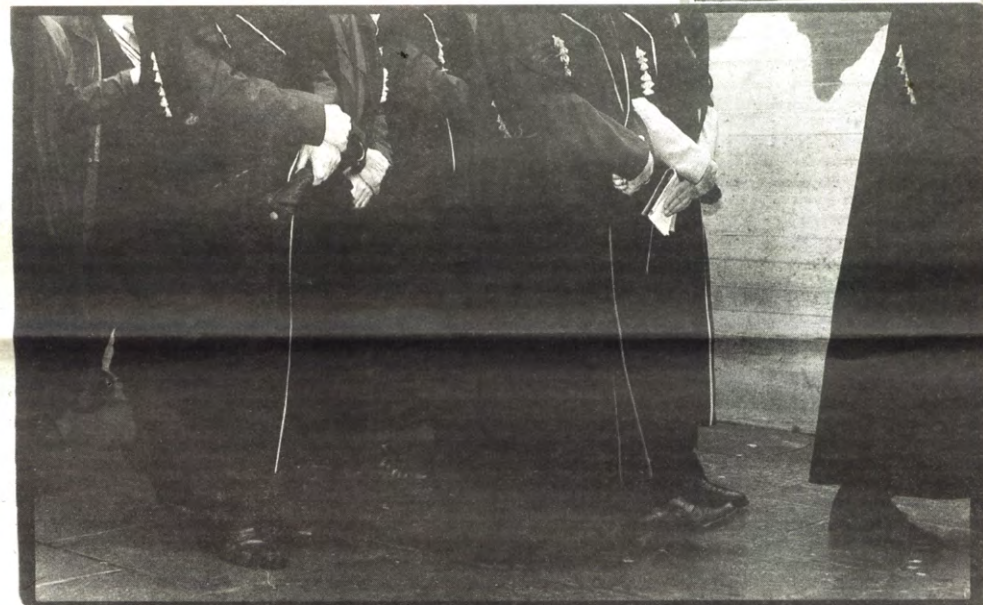
Na jaren van ideeën opperen en afwachten is het eindelijk zover: de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko) zal vanaf nu haar eigen fuifzaal uitbaten. Sinds deze week is het financiële plaatje helemaal rond om de nodige aanpassingen te doen aan de zaal Albatros, die door de failliete eigenaar in erbarmelijke staat werd achtergelaten.

Na de sluiting van de Stellazaal, de Manhattan, de Philipszaal en de Corso en de problemen met het sluitingsuur in de Lido, is het fuifzalenkort in het Leuvense de laatste jaren steeds nijpender geworden. De Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie heeft zich sedert 1995 fel in het debat gemengd. Bij de verschillende onderhandelingen die met de KU Leuven en het stadsbestuur werden aangegaan, benadrukten zij het belang van een ruim aanbod van fuifzalen in Leuven. Naast het ontspanningselement en de sociale functie zijn fuiven immers voor de meeste kringen en verenigingen ook de belangrijkste bron van inkomsten.

Alma

Na verschillende contacten met het stadsbestuur en de KU Leuven, bleek deze laatste bereid om mee naar een nieuwe fuifzaal te zoeken. Verschillende voorstellen kwamen op tafel, waaronder het voorstel om Alma II als fuifzaal te gebruiken. Om praktische redenen, waaronder personeelskosten en geluidsisolatie, is dit project echter nooit echt van de grond gekomen. De studentenbeweging speelde ondertussen al enkele jaren met de idee om zelf een fuifzaal aan te kopen en uit te baten.

Afgelopen zomer deed zich de kans voor waar Loko al geruime tijd op loerde. Op 26 augustus 1999 werd de BVBA Albatros failliet verklaard door de Rechtbank van Koophandel te Leuven. De zaakvoerder tekende nog verzet aan maar op 9 december werd dat ongegrond verklaard en was het faillissement definitief. Het huurcontract liep echter nog tot 30 juni 2000. De onderhandelingen die Loko reeds in augustus had opgestart met de eigenares en de kurator, kwamen nu in een stroomversnelling terecht. De eigenares was principieel bereid

(foto Steven Van den Eede)

om de zaal vanaf 1 juli aan Loko te verhuren. Via de kurator werden de activa en het handelsfonds overgenomen. Daarin zitten de boekingen, de lopende vergunning en ook de lopende huur tot 30 juni 2000. Dat betekent de facto dat Loko nu al zaal Albatros uitbaat.

Hiertoe was trouwens reeds op 21 december de VZW Andre opgericht, wat staat voor "Alle Noden Door Rekreatie Elimineren". De oprichters zijn de voorzitters van Kringraad, Sociale Raad, Kultuurraad, Sportraad en Veto. Het doel is de activiteiten van Loko te ondersteunen. De beleidslijnen werden uitgestippeld op de Open Algemene Vergadering (OAV) van Loko, waarin vertegenwoordigers van elke kring zetelen.

Eko

De Albatros is in handen van Loko maar dat is niet het einde van het verhaal. De vorige uitbater is niet alleen failliet gegaan maar hij heeft de zaal ook in erbarmelijke staat achtergelaten. Elektriciteit noch verwarming zijn helemaal in orde, er staat water in de kelder en het dak lekt. Voorlopig kan de Albatros wel voldoende opgekalefaterd worden zodat er probleemloos fuiven kunnen doorgaan, maar op 8 april moet hij voor drie maanden dicht. Grote werken als de installatie van nieuw sanitair, extra geluidsisolatie en nieuwe deuren zullen in die periode uitge-

voerd worden. Een nieuw akoestisch onderzoek en toetsing aan Vlare II om de boel af te maken, moeten een exploitatievergunning opleveren. De verbouwwerken zouden samen met de belastingen al gauw een slordige vier en een half miljoen gaan kosten. Sinds vorige week is het financiële plaatje helemaal rond. Loko heeft enkele mecenassen bereid gevonden om bij te springen, waaronder brouwerij Alken-Maes.

Geluidshinder

Bij het in orde maken van de fuifzaal houdt Loko ook rekening met de buurtbewoners. Men zal de nodige maatregelen nemen om geluidshinder te vermijden. Ook wordt er een stewardsysteem op poten gezet om ervoor te zorgen dat de fuifgangers niet te lang op straat blijven hangen. Daarnaast gaat men gebruik maken van de eko-beker om de vervuiling van de omgeving tegen te gaan.

Het uitbaten van de Albatros heeft voor de Leuvense kringen en verenigingen onmiskenbare voordelen. Men vermijdt immers dat zowat de laatste zaal uit de categorie van middelgrote zalen verdwijnt. Bovendien zullen organisatoren in de toekomst de Albatros tegen een schappelijke prijs kunnen afhuren.

Peter Mangelschots
Loes Geuens

"8 oktober 2000 zal een belangrijke krachtmeting zijn, of dat voldoende is om de coalitie te breken, zullen we zien."

Jean-Luc Dehaene p 9

"Ik ben veel kritischer dan Moeder Theresa."

Jeanné Devos p 8

"Wanneer een vrouw in een discussie of tijdens een onderzoek een uitspraak of voorstel doet, wordt ze niet gehoord."

Dresselhaus p 10

"Ook in Europa is racisme een feit."

Mary Robinson p 7

RAYMOND
VAN HET GROENEWOUDE

DINSDAG 8 FEBRUARI 2000 - OM 20U
STADSSCHOUWBURG LEUVEN

TICKETS: 400-650 BEF

Lezersbrieven

WHO

In Veto 18 hebben wij Roeckens's economische analyse eenzijdig genoemd. Zijn theoretisch verklarendsmodel beperkt zich tot één faktor: economische "vrijheid". (Hij bedoelt hiermee openheid voor buitenlandse handel en investeringen.) Hierbij verwart hij tevens korrelatie en kausaliteit. Bovendien is dit alles gebaseerd op een uiterst selectief optreden met empirisch materiaal.

In zijn lov voor het "opendeurbeleid" van China na 1978 verzijgt hij bijvoorbeeld het feit dat China zijn rekordsjiffers inzake alfabetisering en gezondheidszorg vóór 1978 realiseerde en sindsdien geen enkele vooruitgang meer boekte op deze terreinen. Bovendien kende China tussen 1981 en 1995 de grootste stijging van de Gini-coëfficiënt (een maat voor inkomensongelijkheid) die de wereld ooit heeft gekend. Meer essentieel gaat het niet om het complexe kluwen aan interne veranderingen en dat na 1978 plaatsvond, te reduceren tot een "opendeurbeleid". Ook de kontrasterende ervaringen van landen als Cuba, Brazilië, Sri Lanka enzovoort tonen aan dat het neoliberaal groeifetisisme van de WHO (Wereldhandelsorganisatie), het IMF (Internationaal Muntfonds) en ko geen voldoende noch noodzakelijke voorwaarde kreëert voor vooruitgang op het vlak van onderwijs en gezondheidszorg. Het gevoerde sociaal beleid blijkt hierbij primordiaal.

Roeckens verzijgt ook dat de Human Development Index — volgens hem een "sociale indikator" — voor een derde uit de puur economische BBP-indikator bestaat en bovendien geen maat voor ongelijkheid inkorporiert. Zijn vergelijking tussen Zuid-oost-Azië en Afrika maakt jammerlijk abstractie van allerlei andere economische

faktoren, naast tal van culturele en geopolitieke verschillen, om nog maar te zwijgen over de koloniale erfenis. Een belangrijk verschil is dat Afrika gebukt gaat onder de structureel dalende wereldmarktprijzen voor basisproducten, terwijl de Aziatische Tijgers alsook Japan zich, via massale staatsinterventie en protektie (!) van hun *infant industries*, sterk gemoderniseerd hebben.

Meer in het algemeen kunnen we vaststellen dat alle grote industriële mogendheden slechts na een protektionistische fase tot de promotie van vrijhandel zijn gekomen. Denken we maar aan de Britse *Navigation Acts* in de achttiende eeuw, de stellingen van List in Duitsland, de economische politiek van de Verenigde Staten in de negentiende eeuw en de eisen van de Belgische liberale burgerij vóór 1830. De historische ervaring suggereert dus eerder een omgekeerde kausaliteit: hoe rijker een land, hoe meer baat het heeft bij vrijhandel. Roeckens's bezorgdheid om het lot van de armen wordt ons inziens beter weerspiegeld in de eisen van het veelkleurig verzet in Seattle, voor een democratische globalisering van onderuit.

Jan Wostyn en Johan van den Broek, eerste licentie Economische Wetenschappen

Burgerlijk ingenieur

Dit is een reaktie op het artikel 'Imec motor achter vernieuwingen' in Veto 18 van 31 januari 2000.

Wij, VTK Leuven, vinden het positief dat Veto zich de moeite getroost om onze programmahervormingen te bespreken. Jammer

maar helaas staat het artikel vol met onnauwkeurigheden, niet terzake zijnde details, sloganeske uitspraken en fouten. Evenjes overlopen.

De titel, Niet Imec maar onze algemene POK (Permanente Onderwijs Commissie), die de specialiteits-POK's overkoepelt, heeft opgeroepen tot een algemene programmahervorming in de verschillende afstudeer-richtingen. Na het opstellen van 'krijtlijnen' waarbinnen de hervormingen moesten passen, werd het kind 'Ingenieur 2000' gedoopt. Het is een ambitieus project voor modernisering van het lessenpakket en onderwijsvormen, voor algemene belastingverlaging, en ga zo maar verder. Achteraf moet gezegd dat niet alle doelstellingen even vlot zijn gehaald, maar toch zitten er enkele goede elementen in. Wat dus helemaal niet klopt, is dat Imec de motor zou zijn achter onze hervormingen. Imec zorgt, zoals vermeld in het artikel, wel voor de nodige steun bij de ingrijpende veranderingen op Esat, maar niks meer!

"Het tweede ingenieursjaar van de burgers". Waar u het haalt dat vooral het tweede jaar zou aangepast worden, weet ik niet. Het eerste jaar is ook sterk aangepast en de aanpassingen worden vanaf dit jaar toegepast. De hervorming in het eerste jaar minimaliseren tot het bijeenvoegen van twee vakjes bij scheikunde is nogal oneerbiedig voor de vele uren werk van de verschillende POK's en vooral onjuist. Ik herinner mij nog levendig de vurige discussies tussen de voor- en tegenstanders van de ingrijpende hervorming bij Esat. De oplei-

dingen materiaalkunde en computerwetenschappen zijn ook sterk gereorganiseerd, waarbij zeker het eerste jaar een cruciale rol speelt. Dat daar niets over te lezen valt in het artikel duidt volgens ons op slechte informatiegaring van de kant van Veto. Had u de tijd genomen om het onderwerp wat te bestuderen, dan had u dit zeker gezien of van ons vernomen, moest u ons gekontakteerd hebben.

"De klassieke algemene ingenieursopleiding werd sterk gedomineerd door mechanica, materiaalkunde en in mindere mate door bouwkunde". Wederom een eigenaardig punt in het artikel. Materiaalkunde is al jarenlang een van de kleinere departementen als het over studentenaantallen gaat. Dit is al heel lang zo. Mechanica is inderdaad wel een van de grotere en toonaangevende departementen. Wat bouwkunde hier komt bij doen vragen wij ons ook af. Misschien was de situatie die u beschrijft waar ergens in de jaren stillekens (lees: lang, heel lang, voor de vorige programmahervorming, die inderdaad stamt uit eind jaren '70, begin jaren '80). De ontwikkelingsproblemen die u Esat en computerwetenschappen toebedeelt, zijn alteszins al een tijdje achter de rug, want Esat is nu kwasi even groot als of groter dan mechanica en computerwetenschappen kan ook niet klagen met een vijfendertig studenten per jaar (en dit voor een heel jong departement). De feitelijke evolutie waarover u spreekt, is er dus niet geweest! Het is wel zo dat onze opleiding moest gemoderniseerd worden om

vervolgd op p. 14

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven en moeten vóór vrijdagmiddag 16.00 u binnen zijn, liefst op diskette of via e-mail veto@veto.student.kuleuven.ac.be.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten-)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking: de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 2400 tekens (spaties inbegrepen, wat overeen komt met ± 1,5 getuikte bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

vrije tribune

Oostenrijk, nazirijk!

Het nazisme zit de Oostenrijker (v/m) in het bloed. Niet dat het genetisch bepaald is, maar het maakt — en dat bleek onlangs nogmaals — onmiskenbaar deel uit van wat men de Oostenrijkse cultuur kan noemen. De Oostenrijkers staan echter zeker niet alleen met hun voorliefde voor de geblokken laarzen en dat weten u en ik maar al te goed. Geen kultureel, behalve de taal misschien, onderscheidt ons als Vlaamse "zonen" feller van de Waal dan onze historische band met het nazisme. Van de demeterende Dillen en zijn bonte gevolg tot de Suykercybuiken die al altijd lak hebben gehad aan het kordon en in één adem de joden en de kollaborateurs weten schadeloos te stellen. Niet dat we allemaal even fier zijn op ons bruine verleden, maar het eindeloos gelul van de 'vergevingsgezinde' medemens en het geschermt met de 'historische context' en de verzachtende omstandigheden is nooit ver weg. En dan heb je natuurlijk nog onze grootsteden en de betere blanke villavijken, waar de verdediging van onze cultuur via de opeenvolgende successen van het Blok verloopt. Oostenrijk is een nazirijk en wij kunnen het weten! Dat gevoel, dat we-zijn-allesmaal-nazi's-gevoel, moet de Oostenrijker intussen wel hebben, maar dat precies onze regering hierin een belangrijk onderdeel heeft.

Albanen zijn geboren maffiosi, vluchtelingen spreuen op een stort, Walen profiteurs en Vlamingen en Oostenrijkers nazizwijnen. Vijf regels, wat plat populisme en de nodige dosis geschiedvervalsing en de extreemrechtse dromen worden werkelijkheid. Bullshit! Jörg Haider (FPÖ) is een plat opportunistische populist met de politieke standvastigheid van de eerste de beste dorpspoliticus — zoals we die hier ook maar al te goed kennen — maar dat maakt hem niet minder nazistisch. De beginselverklaring van de FPÖ mag dan al vrij zijn van enig openlijk racisme, Haider zelf kreeg de grondslagen van het nazisme van jongstal

ingelepeld. Laat ons niet vergeten dat de nazipartij aan de vooravond van de Anschluss door Hitler ('38) procentueel meer leden telde in Oostenrijk dan in Duitsland zelf. Dat maakt gelukkig nog niet van elke Oostenrijker een potentiële (neo)nazi, maar dat 'onverwerkt verleden' maakt een rationeel debat er natuurlijk niet gemakkelijker op (stigmatisering en identificering). Maar er is meer aan de hand.

Een kleine onderbreking niet na te gesproken, werd de Tweede Republiek sinds haar (kunstmatige) oprichting in '45 onafgebroken geregeerd door de SPÖ (sociaaldemocraten) en/of de ÖVP (kristendemocraten). Bijna een halve eeuw lang deelden deze twee regeringspartijen de postjes in de regering, het parlement, de Sozialpartnerschaft, welke de politieke stabiliteit moest garanderen, de administratie, justitie. De politiestaat Oostenrijk is geen uitvinding van Haider! Ook het antisemitische diskoer is geen alleenrecht van Haider en zijn kompanen. In de jaren '60 haalde de kandidaat van de ÖVP heel wat meer stemmen met de slogan "Een echte Oostenrijker (SPÖ-kandidaat Kreisky was een jood) dan Haider vandaag met een gelijkaardige slogan. Maar ook de SPÖ is nooit vies geweest van een staaltje xenofobie en antisemitisme. De publicatie van een aantal antisemitische teksten in de *Kronen Zeitung* heet dan 'een uitstekend voorbeeld van vrijheid van meningsuiting'. Al die tijd bleef het opvallend stil in het 'demokratische' westen; de economische heropbouw was een succes en noch de Europese socialistische noch de kristendemocraten gaven een kik.

De gemiddelde Oostenrijker was gisteren nog een goede Europese burger die nu eens voor de valse beloften en het antisemitische diskoer van de ÖVP stemde en dan weer voor dat van de SPÖ. Het succes van FPÖ is de paradox van een land dat zich schoorvoetend op het pad van de demokratisering begeeft. Het succes van de FPÖ is geen ge-

volg van een ideologische trendbreuk, maar is een afstraffing van de arrogantie van de twee regeringspartijen, noem het een bruine variant van paars of paarsgroen. De stuip trekkingen van zij die gisteren Fini omarmden ten spijt, de Oostenrijkse kiezer onderling geen gedaanteverwisseling en stem vandaag met eenzelfde gemak voor de FPÖ van Haider, als zij of hij gisteren nog voor de SPÖ of ÖVP stemde.

Het Oostenrijkse migratiebeleid zal er, zoals het er nu naar uitziet, niet fundamenteel anders uitzien dan bij ons en de ons omringende landen! Was het niet Prodi himself die in hoogsteigen persoon in volle Haidercrisis zijn Europese bondgenoten opriep de buitengrenzen beter af te schermen voor de gelukzoekende vluchteling? Na de regularisatieploff, de grootste naoorlogse 'registratie'-campagne, is het ook hier zaak te laten zien dat het menens is met het uitwijzingsbeleid. De eerste akkoorden voor een nieuwe golf kollektieve deportaties zijn reeds gesloten. In Antwerpen staat intussen het hele partijpolitieke zootje op zijn kop na de aankondiging van de komst van twee nieuwe opvangcentra. Van een fascist als W. Beysen mag dat niet verwonderd, maar wat is er gebeurd met de brave, stuntelende groene jongens en meisjes? In de regering bakken ze er misschien maar weinig van, in Antwerpen bakken alvast ook zij het bruin! Natuurlijk blijft het veiligheidsprogramma van het Blok totaal onaanvaardbaar voor de 'demokratische' partijen, de kamera's, de kriminalisering van aktiegroepen, de zero tolerance proefprojecten, de verlikkende ambtenaar, de stigmatisering van de vluchteling of migrant als (potentiële) crimineel niet te na gesproken. Slaap zacht, bange blanke man, de aktieve welvaarter is in opmars.

De enige uitweg uit deze bruine impasse, hier en in Oostenrijk, is een radikale ommezwaai: een duidelijke keuze voor een verbreding en uitdieping van de zogenaamde democratie. Dat er in deze geen rol van betekenis is weggelegd voor de verkiezingsface wordt kleurwedstrijd na kleurwedstrijd

duidelijker. Een kritische analyse van onze parlementaire democratie is aktueller dan ooit!

Tegenover de huidige status quo zou ik een lans willen breken voor de opbouw van een zich-zelf bevragend, ideologisch onderbouwde* netwerk van (onder andere) direkte aktiegroepen en van de vele "lozen" om via zelforganisatie en verzet van onderuit de verstikkende macht omver te werpen en het leven, in al haar aspecten, zelf in handen te nemen. Een strijd voor een egalitaire, solidaire en vrije samenleving. Dit is dan meteen ook een pleidooi voor een studentenblad dat het (pseudo)wetenschappelijke links-intellectualisme en het postdeologische gezeik — met haar zelfbenoemde halfgoden à la T. Lanoye — laat voor wat het is en de dogma's (het vooruitgangdenken, het arbeidsset, de ongebreidelde economische groei,) die aan de basis liggen van het hedendaags kapitalisme, in vraag durft te stellen. Voor een studentenbeweging die weer ten volle durft te strijden voor de demokratisering van het onderwijs en zich hierin niet geremd voelt door de carrièreplanning van een aantal bureaucraten en beroepspolitici in wording (ik beperk mij wegens plaatsgebrek tot een bloemlezing van de CVP-ers en SP-ers onder hen die de laatste jaren de revue passeerden: P. Tratsaert, T. van Thienen, K. Deboeuf, K. van Poucke, W. Peeters.).

Blijft de vraag: wat gedaan met de Haiderers en de Dewinters? "Buttez-les!"

Voor grond en vrijheid, Thierry Laenen

*Enkel op die manier kan men een monsterverbond met nieuwrechts (cfr. Seattle en de strijd tegen de globalisering) en/of met de laatste fossielen van stalinistische, maïstische aard of andere goelagnostalgici vermijden.

Onderwijs zonder grenzen nog niet voor morgen

In het proces van de eenmaking van Europa speelt ook het onderwijs een belangrijke rol. De verschillende Europese onderwijsministers stelden twee beginselverklaringen op om de verschillende systemen van hoger onderwijs in de Europese Unie op elkaar af te stemmen: de Sorbonne-verklaring en de Bologna-verklaring. Voorlopig blijven deze verklaringen vrij vaag en loopt de praktische implementatie niet van een leien dakje.

In juni 1999 ondertekenden negentwintig Europese onderwijsministers — waaronder ook die van de Vlaamse Gemeenschap — een soortgelijke verklaring, maar nu in Bologna.

Een belangrijk nieuw element in de Bologna-verklaring is de promotie van Europese samenwerking in kwaliteitszorg, zonder in te gaan op de uitwerking hiervan: Voor de rest verschilt de Bologna-verklaring niet echt veel van de Sorbonne-verklaring: op een aantal punten is ze er een herhaling van, op een aantal punten is ze concreter. Zo zou de eerste cyclus of de graduate minstens drie jaar moeten duren en uitzicht

moeten bieden op de arbeidsmarkt. Een graduate diploma zou met andere woorden zoiets worden als het huidige licentiaatsdiploma, waarmee je aan de slag kunt in het beroepsleven. Wie zich nog verder wil specialiseren, kan dat eventueel doen in de graduate-opleiding. Puur hypothetisch zou dit bijvoorbeeld kunnen betekenen dat het diploma van licentiaat in de klassieke talen als undergraduate beschouwd wordt, terwijl het aggregatiediploma een graduate diploma is. Hoe het dan moet met richtingen als psychologie of hogescholen, waarbij het laatste jaar een stagejaar is, is voorlopig nog onduidelijk.

het onderwijstelsel aan te passen. Ons Franstalig landsgedeelte lijkt daarentegen minder geïnteresseerd. In een gesprek met Veto trok de Franstalige minister van Onderwijs Françoise Dupuis het uitgangspunt van de verklaring, de harmonisatie, zelfs in twijfel.

Gelijkwaardigheid

In Vlaanderen wordt in de beleidsnota van Minister van Onderwijs Vanderpoorten (VLD) ruime aandacht besteed aan deze problematiek. De regering belooft de voorwaarden te scheppen om te evolueren naar een undergraduate- en een graduatestructuur zonder de eegenschap van ons universitair- en hogeschoolonderwijs verloren te doen gaan. De minister wil zich laten leiden door een streven naar transparantie en kwaliteit. Een eerste stap zal het invoeren van een beschermde mastertitel na vijf jaar hoger onderwijs zijn. Verder wil men de intrede in het beroepsleven waarborgen na drie jaar met een ondergraduate diploma, zoals in de Bologna-verklaring gevraagd wordt.

Vooraleer over te gaan tot hervormingen zal de Vlaamse Minister van Onderwijs een konsultatieronde afwachten.

Vanuit het standpunt van de studenten bekeken moeten enkele thema's zeker in het debat opgenomen worden. Een belangrijk probleem kan de transparantie zijn. Voldoende duidelijkheid over onderwijsstructuren en de gelijkwaardigheid van diploma's moeten gegarandeerd kunnen worden. De opleiding arts bijvoorbeeld moet overal even zwaar zijn. Daarom moet men strikt letten op het handhaven van de kwaliteit van alle aangeboden opleidingen, waar ook in de Bologna-verklaring aandacht aan besteed wordt door het voorstellen van Europese samenwerking in kwaliteitszorg. Men mag ook niet uit het oog verliezen dat het beuzenstelsel mee moet evolveren.

Tine Swaenepoel
Bart De Schrijver

In mei 1998 stelden de onderwijsministers van Duitsland, Frankrijk, Italië en het Verenigd Koninkrijk een gezamenlijke verklaring op over de harmonisatie van het hoger onderwijsstelsel in Europa, een tekst die meer bekendheid zou verwerven als de Sorbonne-verklaring. Hierin werd gesteld dat indien Europa evenzeer een Europa van de kennis wil worden, de verschillende Europese onderwijsstelsels beter op elkaar moeten worden afgestemd. Belangrijkste voorwaarden hierbij zijn een grotere transparantie van het onderwijs en een toename van de mobiliteit, zowel van studenten als docenten.

Om tot een grotere mobiliteit en transparantie te komen, stelden de vier onderwijsministers een aantal maatregelen voor. Ze bepleitten een systeem met twee cycli, *undergraduate* en *graduate*. Aan deze termen werd voorlopig geen concrete invulling gegeven: er werd enkel gesteld dat een ondergraduate diploma toegang kan, maar niet hoeft te geven tot een graduate-opleiding. De graduate-opleiding zou dan leiden tot de graad van *master* of tot een doktoraatsdiploma, afhankelijk van de duur van de tweede cyclus. De onderwijsministers zagen ook veel heil in het invoeren van semester- en creditsystemen om de transparantie en de eenvormigheid te bevorderen, maar ook hier valt weinig concreets te bespeuren.

Nog geen jaar na haar ondertekening kreeg de Sorbonne-verklaring een vervolg.

In Bologna had men een nieuwe bijeenkomst aangekondigd, ten laatste twee jaar later, in 2001 dus. In september 1999 werd in Finland, op een informele vergadering van de ministers, besloten een werkgroep voor de follow-up samen te stellen. Deze kwam voor de eerste maal samen in november 1999 en bezon zich voornamelijk over de praktische uitvoering van de voorgenoemde follow-up. Ze vertrouwden deze taak toe aan een kleinere groep, bestaande uit de landen Portugal, Finland, Frankrijk en Zweden, met een voorzitterschap dat wisselt volgens het voorzitterschap van de Europese Unie. Het is hun taak de bijeenkomst van 2001 in Praag voor te bereiden, waar weer een nieuwe verklaring opgesteld zal worden.

Alle ondertekenende onderwijsministers engageerden zich om hun eigen onderwijs aan te passen aan de verklaring. In Nederland is men al volop bezig om

Wooncultuur aan de KU Leuven

Meer dan een dak boven vier muren

De KU Leuven doet al jaren haar best om op haar residenties een bepaalde wooncultuur te creëren. In het kader van de nakende bezoeken wilde de Huisvestingsdienst zijn ervaringen delen met de eigenaars van de private residenties. Jan De Vuyst, directeur van de dienst Studentenvoorzieningen, zette op een infovergadering voor hen zijn bevindingen uiteen.

er beter van worden. Informatikavoorzieningen daarentegen zijn geen overbodige luxe. Een student zonder computer is als een kafee zonder bier. Bij de Huisvestingsdienst hebben ze dat goed begrepen. Zij hebben de afgelopen jaren dan ook danig geïnvesteerd in de aanleg van kotnet.

Het allerbelangrijkste is een goede sfeer op kot. Het creëren van een gemeenschapsleven kan hiervoor zeer bevorderlijk zijn. Op de peda's probeert men dit al een tijdje te doen, maar zij zijn zeker niet de enigen. Denk bijvoorbeeld maar aan de themahuisen, waar het gemeenschapsleven gestimuleerd wordt door samen rond een bepaald thema te wonen en werken.

Wooncultuur

Voor het creëren van een meerwaarde geeft De Vuyst geeft drie zones aan. Als eerste is er de *menselijke aanpak*. Op kot moet een soort gezinsklimaat gevormd worden met ruimte voor communicatie. In de peda's heeft men hiervoor de residenten, bij wie de bewoners voor allerlei problemen terecht kunnen. Test Aankoop heeft ooit een onderzoek over studentenkoten gedaan en kwam tot de conclusie dat koten waar er zo'n contactpersoon was bij studenten beter scoorden dan andere koten. Ten tweede kan men door gemeenschappelijke leefruimtes het contact tussen de studenten

bevorderen en vermijden dat ze geïsoleerd worden.

Het derde punt is het vinden van een goed evenwicht in de wooncultuur. Onontbeerlijk hiervoor is het huisreglement — u weet wel, die stapel bedrukte velletjes die u gekregen hebt bij het inhuisen en daarna nooit meer bekeken hebt. Om leefbaar te zijn moet dit reglement aangepast zijn aan de huidige tijden. Bij veel studenten heerst er ook een onveiligheidsgevoel. Om dit op te lossen heeft de universiteit een Werkgroep Veiligheid opgericht. Hun adviezen worden in de residenties ten uitvoer gebracht. Zo is men op dit moment bijvoorbeeld bezig met het beter beveiligen van de fietsstallingen aan de peda's.

Omdat studenten geen klanten zijn die in het universitaire warenhuis alleen wat kennis komen kopen, maar voor een groot deel bepalen wat er aan die universiteit gebeurt, zijn inspraak en participatie voor hen heel belangrijk. Op het gebied van huisvesting heeft men daarom in elke residentie een bewonersraad voorzien, waarin de verschillende gangvertegenwoordigers — die fungeren als contactpersoon tussen de bewoners, het personeel, de residenten en de directie — hun ei kwijt kunnen. Als overkoepeling van die bewonersraden is Sacharov (Studenten op Academische Huisvesting Adviesraad en Overlegvergadering) opgericht, een advies- en overlegorgaan waar

in van elke peda een aantal vertegenwoordigers zitten en waarin ook plaats is voor een afvaardiging van residenties uit de private sector. Via deze organen krijgen de studenten de kans om hun residentie zelf bij te sturen.

Men moet zich er wel voor hoeden dat men geen eenheidsworst maakt van de residenties. Er moet verscheidenheid blijven, de groep van inwonenden moet heterogeen zijn: zowel jongens als meisjes, eerstejaars als ouderejaars, uit verschillende studierichtingen. Ook het samenleven met studenten uit andere landen en met andere culturen kan de wooncultuur verrijken. Bovendien werkt zo'n mengelmooi beschermend. Zo staat menig eerstejaars na het krijgen van zijn of haar resultaten van de profeksamen op het punt om uit het raam te springen. Dankzij de wijze raad van hun meer ervaren gannegenootjes slagen zij er in om hun situatie wat te relativiseren en er hun lessen uit te trekken.

De Vuyst bevestigt met deze uiteenzetting nog maar eens wat iedere student al wist: een kot is veel meer dan een kamertje in een of ander huis. Een kot moet een ziel hebben. Alleen zo wordt een kot ook een gouden kot.

Heidi Van Hout

Inbraak

Zondag werd Ekonomika voor de derde maal slachtoffer van een inbraak. De deuren werden geforceerd en kasten doornuddeeld. De buit bestond uit 2000 frank en enkele zaken in natura.

(mad)

"Niemand houdt van numerus clausus, ik ook niet"

Berichtgeving over het Franstalige hoger onderwijs bereikt ons zelden, tenzij er een 'kommunautair geurtje' aan hangt. Nochtans zorgt de minister voor hoger onderwijs Françoise Dupuis (PS) voor een interessante evolutie: ze maakt komaf met de strenge bezuinigingspolitiek van haar voorgangers en maakt geld vrij voor de hogescholen. Bovendien neemt Dupuis forse stellingen in tegen toegangsbeperkingen in het onderwijs. Plannen van de federale overheid voor een numerus clausus bij kinesiterapie onthaalt zij met een 'njet'.

maar één Ministerie van Onderwijs.

Françoise Dupuis: «Dat is een politiek probleem dat niet verbonden is met het onderwijs zelf. Je moet weten dat in de Franstalige Gemeenschap onderwijs gaat lopen met het grootste budget. Het zou dus niet fair zijn dat één partij hierover het gezelschap krijgt. Trouwens, voor mij levert dat eigenlijk geen problemen.»

Veto: *Begin jaren negentig rolde een bezuinigings- en rationaliseringsgolf door de hogescholen. Het aantal hogescholen werd teruggebracht van honderddrieëntwintig tot dertig. Er sneuvelde banen bij de leerkrachten.*

Dupuis: «Het is waar dat de regering in de vorige legislatuur is overgegaan tot bezuinig-

worden als de anderen. Dat kan geld kosten, maar men is daarop aan het studeren. We moeten de beurzen geven aan de mensen die ze echt nodig hebben. Het bedrag van de beurzen moet omhoog. Met vijftigduizend frank per jaar kan een kotstudent in Brussel of Gent niet leven. Zelfs het OCMW geeft meer om zich te kunnen huisvesten.»

«We moeten nadenken over wat een beurs eigenlijk is. Een beurs kan toelaten om de studies te bekostigen, maar kan voor een student ook inhouden dat er ruimte wordt gekreëerd om zich te huisvesten. Ze moeten dus aangepast zijn aan de werkelijke kost, en daar horen ook de leefkosten bij.»

Veto: *Ook Franstalig België heeft een toegangs-*

Dupuis: «Het is het federale Ministerie van Volksgezondheid die de toegang tot het beroep van arts heeft willen beperken door een beperkt aantal rizinnummers ter beschikking te stellen. Het initiatief tot een toegangsbeperking komt dus van hen.»

Veto: *Als het ministerie van Onderwijs niet meewerkt, hebben de maatregelen van de federale overheid toch geen zin?*

Dupuis: «Dat is wat we gaan doen voor kinesiterapie. De federale overheid heeft beslist om een kwota in te stellen dat moet ingaan in 2003. Wij weigeren om daar een numerus clausus te introduceren. Hetzelfde geldt voor de dierenartsen. Op die manier wil ik aantopen dat numerus clausus niet juist is. Het is trouwens niet aan de federale overheid om uit te maken op basis van welk criterium men toegang geeft tot welk diploma.»

Eenheidsworst

Veto: *Hoever staan Wallonië en Brussel met de vertaling van de Bologna-verklaring (zie ook p.3) in het eigen onderwijssysteem?*

Dupuis: «Ik vind dat we niet te vlug moeten gaan. In Europa zijn er landen met onderwijssystemen die veel verder verwijderd zijn van de bachelor-masterstructuur dan wij. Ik vind dat we nu al een structuur hebben die vrij goed overeenkomt met wat in die verklaring wordt voorgesteld. Op de drie jaar hebben we wat we nodig hebben op dit moment. Op die vijf jaar moeten we niet te vlug gaan. Die harmonisatie vind ik niet echt een goed idee. Het is belangrijk dat er in Europa verschillende onderwijssystemen zijn, maar het moet geen eenheidsworst worden.»

Veto: *Onderwijs kwam onlangs heel gekommunautariseerd en gepolariseerd in de media. Hoe kunnen de banden tussen Vlaanderen en Wallonië op dit terrein verbeterd worden?*

Dupuis: «Het is heel spijtig dat het debat rond de financiering van het onderwijs op een dergelijke manier is verlopen. We zouden er belang bij hebben moesten we bijvoorbeeld wat meer gemeenschappelijke problemen hebben. Ik vind trouwens dat er ook meer uitwisseling van studenten moet plaatsvinden tussen de beide landsdelen, want we kennen elkaar te weinig. Meer mobiliteit en samenwerking kan ons doen ontsnappen aan hetgeen zich afspeelt op het politiek niveau.»

Veto: *De VUB klaagt dat zij wordt gediskrimineerd. Voor zaken zoals infrastructuur moet zij soms beroep doen op het Brussels Gewest zodat zij minder middelen krijgen dan de andere universiteiten. Is het niet aangewezen dat Brussel ook aparte onderwijsministers zou krijgen?*

Dupuis: «Daar ben ik absoluut tegen. Ik ben tegen de regionalisering of verdere opdeling van het onderwijs. Het probleem van de VUB is de verantwoordelijkheid van de Vlaamse exekutieve. Langs onze kant ben ik tevreden met de Franstalige Gemeenschap zoals ze nu is. Ik ben kommunautarist en ik wil geen onderwijsminister in Brussel.»

Bart De Schrijver
Diederik Vandendriessche
Margo Foubert

foto Yann Pini

Het Franstalige landsgedeelte heeft drie ministers voor onderwijs: één voor het lager onderwijs, één voor het middelbaar onderwijs en één voor hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Deze laatste post wordt sinds 1999 bemand door Françoise Dupuis. Ze is licentiate in de gemeense filologie en begon haar politieke loopbaan als gemeenteraadslid in Ukkel. Ze bleef steeds politiek actief in het Brusselse en werd in 1995 lid van het parlement van de Franstalige Gemeenschap.

Veto: *De drie kabinetten van onderwijs hebben ook drie politieke kleuren: PS, PSC en PRL. Is het dan niet zeer moeilijk om een coherent beleid rond onderwijs te voeren? In Vlaanderen is er*

gingen. Dat was om het budget in evenwicht te brengen. Men heeft tegelijkertijd de financiering van de hogescholen gewijzigd en hen enveloppes gegeven waardoor ze meer interne autonomie hebben om een eigen politiek te voeren. Er zijn echter wel enkele vergissingen in dit systeem opgetreden. Maar ik heb de sommen ontvangen om de hogescholen te herfinancieren.»

Veto: *Zijn er fundamentele beleidsverschillen van het nieuwe onderwijskabinet ten opzichte van dat van uw voorganger minister Ancion?*

Dupuis: «Ik hou er niet van om te polemiseren. Wat voorbij is is voorbij. Ik wil daar geen commentaar op geven. Het is waar dat ik al een aantal maatregelen heb genomen in het voordeel van leraren en studenten, wat goed onthaald werd. Mijn doelstellingen zijn de democratisering, een herziening van het beuzensysteem, de hervorming van de lerarenopleiding en het kunstonderwijs. Allemaal aspecten die verwaarloosd zijn geweest. De doelstellingen in het onderwijs zijn over de jaren heen veranderd. Vroeger was het onderwijs er op gericht om zoveel mogelijk jongeren hun middelbaar te laten volbrengen. Vandaag willen we dat ze hun diploma van het hoger onderwijs halen. We zijn echter nog ver van dat doel verwijderd.»

Drie

Veto: *U wilt de beurzen verhogen en zelfs een beurs voor binstudenten invoeren.*

Dupuis: «Het beuzensysteem is al dertig jaar niet meer herzien, er zijn ernstige tekortkomingen. De beurzen dekken voor de werkelijke kosten niet meer. Studenten moeten gaan bijkluilen en geraken in een vicieuze sirkel. De beursstudenten moeten in dezelfde voorwaarden gebracht

beperking tot de geneeskundestudies. In tegenstelling tot in Vlaanderen, gebeurt de selectie pas op het einde van het derde jaar op basis van de behaalde punten. Wat doe je met de studenten die dan afvallen?

Dupuis: «Dat impliceert dat die anderen moeten geheroriënteerd moeten worden. We hebben binnen biomedische wetenschappen heroriëntatiecenties opgericht, men kan daar de kennis gebruiken uit die drie jaar. Maar niemand houdt van numerus clausus, ik ook niet. Men creëert een klimaat van competitie waardoor men minder in groep werkt wat slecht is voor de sfeer.»

Veto: *Verschiedende studies wijzen er reeds op dat er ten gevolge van deze toegangsbeperkingen in de toekomst tekorten van huisartsen kunnen optreden.*

Dupuis: «Men zal die 'kwota' moeten verbreden om tegemoet te komen aan de behoeften van dokters, en ook stagairs in de ziekenhuizen. Als men zich beperkt tot de strikte aantallen, zal men problemen hebben. En dat is geen goede zaak voor de sociale zekerheid.»

Veto: *Waarom pleit u er dan niet voor om de numerus clausus af te schaffen, als er toch zoveel nadelen aan verbonden zijn?*

Franstalig hoger onderwijs in het verzet tegen Haider

Na de machtsovername in Oostenrijk door de extreem-rechte FPÖ van Jörg Haider, besloten de universiteiten en hogescholen van de Franstalige Gemeenschap om samen een verklaring op te stellen om te waarschuwen voor de gevaren van racisme en nazisme.

Vorige week vrijdag werden alle docenten uitgenodigd om bij het begin van hun lessen de verklaring toe te lichten. 's Middags kwamen alle docenten en studenten samen op iedere kampus om hun respect voor democratie en vrijheid uit te drukken.

(bds)

Pumpkin Records

Tiensestraat 205
3000 Leuven
Tel 016/20 44 85 Fax
Open 13400 - 18430
Gesloten zon. - en Donderdag

IMPORT-SPECIAALZAAK
UNIEKE SFEER & LAGE PRIJZEN

Afgeroomde melk met bruin brood voor de rijken

Sinds enkele jaren richt de wetenschap haar aandacht op het verband tussen ziekte en sociale afkomst. Mensen uit de hogere middenklasse eten gezonder dan deze uit lagere klassen. Misschien is dit een manier voor welgestelden om zich te onderscheiden van het 'plebs', dat vet vlees blijft eten.

Welgestelden opteren eerder voor afgeroomde melk en mager vlees, in tegenstelling tot arbeiders en laaggeschoolden. Hetzelfde geldt voor bruin versus wit brood.

Die verschillende keuzes staan rechtstreeks in verband met het gezin waarin

men opgroeit. Naargelang het sociale niveau geldt een bepaald criterium dat de doorslag geeft in de keuze van voedsel. Mensen uit lagere sociale klassen laten zich leiden door wat 'lekker' is. Ze vinden dat 'lekker' en 'gezond' onverenigbaar zijn. In de hogere middens vormt deze combinatie minder een probleem. In onderzoek naar het verbruik van zoetigheden, frisdranken en snacks komt men tot dezelfde conclusie.

Het aantonen van causale verbanden in deze materie is een moeilijke klus. Lea Maes van het Vlaams instituut voor gezondheidspromotie waarschuwt dat de resultaten van dergelijke studies soms moeilijk te hanteren zijn. Het begrip sociale klasse kan immers volgens verschillende parameters vastgesteld worden.

Tot nu toe hebben slechts weinig studies zich beziggehouden met de energie-inname in functie van sociale klasse. Uit de schaarse resultaten blijkt dat de energie-inname hoger ligt bij arbeiders en laaggeschoolden. Wat de vetinname betreft: studies op Europees nivo tonen slechts geringe verschillen tussen de lagen van de maatschappij.

Lekker

Mensen uit hogere middenklassen hebben een gezonder voedingspatroon dan die uit lagere klassen. De consumptie van vlees, en melk verschilt opvallend in functie van sociale herkomst.

Pierre

Een studie van de Fransman Pierre Bourdieu verklaart dit in termen van distinktie. Mensen die op de onderste treden van de maatschappelijke ladder staan, kiezen voor 'de smaak van de noodzaak'. Degenen die zich op de hogere trapjes bevinden, kiezen voor de 'smaak van de luxe'. Eerstgenoemden beginnen nu meer waarde te hechten aan recent verworven luxeproducten terwijl de gegoede klasse zich probeert te onderscheiden door het gezondheidsaspect in hun voedingspatroon op de voorgrond te schuiven.

Sam Algoet

Maes Lea, Voeding en sociaal-ekonomische verschillen, Nutrinernews, december 1999. <http://www.vig.be>.

KU Leuven en stad Leuven laten fakbars in de steek

“Wij zijn de rotte appel van de buurt”

Begin jaren negentig waren er nog twaalf fakbars in Leuven. Ondertussen is dat aantal gedaald tot acht en in het slechtste geval zijn er dat volgend academiejaar nog maar zes. De voorbije weken werden immers zowel de Gelule als de Dulci gekonfronteerd met het probleem dat ze in de nabije toekomst weg moeten uit hun huidig gebouw.

Voor de Gelule, fakbar van de studenten farmacie en gelegen op de hoek van de Parkstraat met de Meunierstraat, dreigt in september sluiting. Momenteel heeft de studentenkring nog tot 2008 een huurovereenkomst met de eigenaar. De stad Leuven wil het gebouw echter kopen om het te betrekken in het sociale woningbouwproject dat ze ter hoogte van het Conscienceplein heeft gepland. De stad vindt immers dat de hoek van de Parkstraat met de Meunierstraat een onafgewerkt en onesthetisch beeld vertoont. Nog volgens de stad zou het verdwijnen van de Gelule een positieve weerslag hebben op de woonkwaliteit in de omgeving. Of om het met de woorden van een fakbeheerder te stellen: "Wij worden door de stad beschouwd als de rotte appel van de buurt".

Mineur

De eigenaar was bereid het gebouw te verkopen en de gemeenteraad ging dan ook in augustus 1999 akkoord met de aankoop. Deze aankoop werd echter afhankelijk gemaakt van een belangrijke bijkomende voorwaarde. De stad was enkel bereid tot aankoop indien de eigenaar een akkoord

kon bereiken met de studentenkring dat de huurovereenkomst ten laatste tegen september 2000 beëindigd zou zijn. De studenten bedankten voor dit voorstel zolang er geen zekerheid is over een eventuele verhuizing van de faculteit farmaceutische wetenschappen naar Gasthuisberg. Ook op het stadsoverleg van 18 januari bevestigde de stad nogmaals dat ze enkel geïnteresseerd was om het gebouw aan te kopen indien het vrij was van huurovereenkomsten. Vorige week kregen de fakbeheerders bij schepen Brepoels — die overigens op het stadsoverleg aanwezig was — echter een ander verhaal te horen. Ondertussen had de stad juridisch advies ingewonnen: ze is er nu van overtuigd dat ze na de aankoop van het gebouw zonder al te veel problemen de huurovereenkomst kan opzeggen. Schepen Brepoels liet er dan ook geen twijfel over bestaan dat de stad het gebouw zal kopen en een einde zal stellen aan de huurovereenkomst.

Vorige week vierde de Dulci, fakbar van de studenten ekonomie, nog uitgebreid zijn tienjarig bestaan. Een lustrium in mineur. Voor januari 2001 moet de Dulci immers weg uit het gebouw aan de Deken-

straat. De problemen begonnen enkele jaren geleden toen een aantal buurtbewoners systematisch klacht neerlegden wegens overlast. Uiteindelijk werden er drie proces-verbaal opgesteld, maar tot een proces of een veroordeling kwam het nooit. Daarop wendden de buurtbewoners zich met hun klachten rechtstreeks tot de universiteit. Eerst nam deze het nog op voor de Dulci, later vreesde ze door de aanhouden- de klachten haar goede naam te verliezen.

Muziek

Vorig jaar werd er een overleg georganiseerd waarop zowel professor Dirk Van Gerven (de koördinator Studentenbeleid), de dekaan, studenten en klagende buurtbewoners aanwezig waren. Het resultaat van deze vergadering was dat er werd overgegaan tot een geluidsonderzoek. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat de lawaaihinder hoofdzakelijk veroorzaakt werd door voorbijrijdende auto's of mensen die op straat liepen en niet door de muziek van de Dulci. Wel werd er op gewezen dat de isolatie van het dak eventueel nog verbeterd kon worden. De universiteit gaf echter geen

toelating om deze verbeteringswerken uit te voeren alhoewel in de overeenkomst die de Dulci met de KU Leuven heeft uitdrukkelijk staat dat de Dulci alle maatregelen dient te nemen om geluidsoverlast te voorkomen. Vorig jaar werden er trouwens eenzijdig door de universiteit een aantal bepalingen aan deze overeenkomst toegevoegd, waardoor de academische overheid de mogelijkheid kreeg om tot een onmiddellijke tijdelijke of definitieve sluiting van de fakbar over te gaan. Van deze mogelijkheid lijkt de universiteit nu gebruik te hebben gemaakt door te laten weten dat de Dulci het pand voor januari 2001 moet verlaten, alhoewel de Dulci nog een huurovereenkomst had tot 2005.

Het beleid van de KU Leuven roept op zijn minst heel wat vragen op. Terwijl de overeenkomst met de Dulci vervroegd wordt beëindigd, kregen een aantal andere fakbars die ook in gebouwen van de universiteit gehuisvest zijn, de voorbije jaren nog een huurverlenging, sommige zelfs tot 2008. In ieder geval moeten de fakbeheerders van de Dulci nu op zoek naar een nieuwe lokatie. Dat dit geen gemakkelijke taak is bewijst het verleden. Heel wat fakbars zijn verdwenen omdat ze niet tijdig een nieuwe, geschikte lokatie konden vinden. Bovendien is er het financiële plaatje: de kosten om ergens anders de Dulci terug te openen lopen al vlog in de miljoenen.

Wim Raeymaekers

FAKIS OF HISTORY: win vierhonderd pinten!

Alle fakbars hebben de handen in elkaar geslagen en organiseren op woensdag 16 februari FAKIS OF HISTORY. Deze avond zal elke fakbar ingekleed zijn volgens een welbepaald thema uit de geschiedenis. Dit kan gaan van de Romeinse tijd tot mei '68. Om het half uur wordt in een fakbar een vat gegeven. Het eerste vat wordt om 23u gegeven in Doc's Bar en het laatste om 02u30 in de Gngrl. Aan deze avond is er ook een wedstrijd verbonden. De persoon die er in slaagt om alle acht fakbars aan te doen en de

oplossing van de schiftingsvraag het dichtst te benaderen, wint zo maar eventjes vierhonderd konsumpties. Drink dus voor de rest van het jaar gratis! Er zijn ook nog enkele andere prijzen voorzien. Slaagt niemand er in om alle fakbars te doen, dan worden de prijzen verdeeld onder diegenen die zes of zeven stempels op hun kaart hebben. De winnaars worden persoonlijk verwittigd. Hou de affiches in het oog en vraag meer uitleg in je fakbar.

(wrt)

“Madammen met een bontjas schenken meestal niets”

Rechtenstudenten krijgen wel eens het verwijt te horen een bende individualisten te zijn. Wetswinkeliers vormen daar dan toch een uitzondering op. Al bijna dertig jaar geven deze geëngageerde studenten gratis huuradvies aan al wie het horen wil.

In de wetswinkel kan je niks kopen. Behalve een brochure van twintig frank is alles er gratis. De wetswinkel is een organisatie van studenten vanaf de eerste licentie rechten die gratis huuradvies verleent. De bedoeling is vooral mensen aan te spreken die het financieel moeilijker hebben om professioneel juridisch advies te verkrijgen. Iedereen is echter welkom, zowel huurders als verhuurders. Zo vermijdt men ook een sociaal stigmatiserend effect van het wetswinkelbezoek. Ook studenten zijn welkom, hoewel zij slechts een kleine minderheid van het klantenbestand vormen. Zij worden vaak doorverwezen naar de juridische dienst van de universiteit of naar Sociale Raad die gratis huurwaarbepalingen voert (zie Veto jaargang 26, nummer 17). De bezoekers krijgen eerst uitleg over hun positie en worden dan doorverwezen naar meer bevoegde personen, zoals professionele advocaten. Vaak worden mensen echter ook rechtstreeks begeleid bij het starten van een procedure bij de vrederechter omdat daar geen advocaat voor nodig is.

De klemtoneel ligt heden ten dage op degelijke adviesverlening in een beperkt domein. Kwaliteit primeert op kwantiteit. Daarom wordt in het begin van het jaar een speciale huurkursus gegeven aan de medewerkers. Deze keuze is niet alleen ingegeven door rationele overwegingen, maar werd ook noodzakelijk door het verminderd maatschappelijk engagement van de studenten. Ooit was dat anders.

Populair

De wetswinkel is ontstaan in de nadagen van mei '68. Kompleet naar de kommunistische geest van de tijd werd de wetswinkel opgericht door een aantal progressieve rechtenstudenten die deel uitmaakten van de Sar (Studie- en Aktiegroep Rechten), de toenmalige linkse tegenhanger van het eerder rechtse VRG. De wetswinkel was toen zo'n succes dat zij de Sar opgesloort heeft. Bijna wekelijks werd er op televisie aandacht aan besteed. De toenmalige "broeikas voor aanstormend talent", zoals ze door professor Huyse wordt genoemd, drukt nu nog haar stempel op het politieke beeld van vandaag, met vooraanstaande ex-leden als minister Vande Lanotte en Stefaan Declercq. Toen waren er ongeveer zeventien heel populaire wets-

(foto Jimmy Debruyne)

winkels over heel Vlaanderen. Nu zijn die verdwenen of geïntegreerd in andere adviesverenigingen zoals de huurdersbond.

Leuven heeft de laatste echte onafhankelijke studentenwetswinkel in Vlaanderen. In de pioniersdagen poogde de wetswinkel advies te geven in alle juridische zaken. Later werd alleen nog advies gegeven aan huurders, die beschouwd werden als slachtoffers van een rot maatschappelijk systeem, en pas sinds de jaren '90 zijn ook verhuurders welkom. Vroeger deed men een beroep op assistenten van de rechtsfaculteit, maar nooit op de faculteit op zich. In die tijd was het ook een echte denktank voor al wie progressief dacht. Die kritische stroming lijkt nu volledig verdwenen te zijn.

Budget

De relatie met de faculteit is ook grotendeels verloren gegaan. Assistenten en profen worden maar zelden meer betrokken bij de activiteiten. Toch wordt er nu en dan nog eens samengewerkt. Vorig jaar mocht professor Vervaeke een psychologische onderzoek voeren bij de wetswinkelklanten. De resultaten daarvan zijn nu bekend. Er werd onder andere gepeild naar de tevredenheid over het verstrekte advies en daaruit bleek dat de meeste bezoekers zeer tevreden waren. Een ander frappant onderzoeksresultaat was dat wie op het ogenblik van de consultatie last had van lichamelijke klachten veel minder opgetogen was over het bereikte resultaat.

Het budget van wetswinkel is als vanzelfsprekend beperkt. De reclame gebeurt vooral via gratis advertenties in lokale blaadjes zoals de Streekkrant of Passe-

partout. De financiering gebeurt volledig door giften. De nobele weldoeners zijn vooral het VRG en de rechtenfaculteit. Tijdens de permanenties hebben de mensen ook de mogelijkheid een gift te doen. Naar het schijnt geldt ook hier het bijbels gezegde over de rijke, de hemel, de kameel en het oog van de naald: "Madammen met een bontjas schenken meestal niets."

"Huuradvies verlenen houdt soms meer in dan men op het eerste gezicht vermoedt", getuigt Christoph Castelein, sekretaris van de wetswinkel. "Geregeld komen oude dames over de vloer die vertikken hun juridisch probleem te vertellen alvorens je toegeeft dat hun levensverhaal toch wel *straffe kost* is. Een ervaren wetswinkelier weet alles over ouderdomskwaaltjes. Sommige klanten slaan groen uit en krijgen *paranoïde trekjes* als je hen aanraadt naar de rechtbank te stappen. De helft van de bezoekers heeft eigenlijk totaal geen huurproblemen. Sommigen komen ronduit vragen hoe ze hun man op overspel kunnen laten betrappen. Ook dat is ervaring voor het latere beroepsleven, maar daarvoor moet je het natuurlijk niet doen, want ook in de eksamens en in de vakantieperiodes verwachten we van onze leden dat zij beschikbaar zijn."

De problemen van de wetswinkel situ-

eren zich momenteel vooral op het vlak van infrastructuur en de opvolging van de dossiers. De wetswinkel heeft een beleidskeuze gemaakt die stelt dat zijn klanten anoniem blijven. Daardoor hebben ze soms moeilijkheden met mensen die drie weken na elkaar komen en telkens hun verhaal opnieuw moeten doen. Ze kennen ook de effectieve gevolgen niet van hun advies. Eens de mensen de deur uit zijn, zien ze hen meestal niet terug.

Polo

Momenteel spelen de activiteiten van wetswinkel zich af op drie verschillende lokaties. Er is een buro'tje op de huisvestingsdienst van de stad Leuven en een lokaaltje in toren drie en de vergaderzaal van de ASLK. De drie torens worden nu gerestaureerd en binnenkort zal ook de wetswinkel tijdelijk moeten verhuizen. De vraag is naar waar. Christoph Castelein: "We zijn eigenlijk al lang op zoek naar een vaste plaats. Een klein kantoortje in De Valk zou ideaal zijn, al was het maar om onze telefoon te installeren en onze archieven in op te bergen. Dat we daar mensen zouden mogen ontvangen is misschien te veel gevraagd. Andere rechtenstudentenverenigingen kregen wel reeds een lokaal, zoals Elsa (European Law Students Association). Zo'n organisatie heeft meer prestige, maar de meeste studenten kennen haar alleen van die Elsa-polo'tjes waarmee de leden paraderen. Er is in elk geval nog een lokaaltje vrij in de afdeling kriminologie. We hopen dat de nieuwe dekaan de wetswinkel gunstig gezind is en zijn gewicht in de schaal legt voor ons. We zouden het in elk geval ten zeerste appreciëren."

Nikolas Cloet

Wetswinkel heeft permanenties op woensdag in het Steunpunt, St.-Maartensdal 2, van 18.00 tot 20.30 uur of telefonisch op dezelfde uren (016/23.95.18) en op donderdag in de dienst voor huisvesting in de Boekhandelstraat 9 van 18.00 tot 19.30.

Bericht aan de reizigers

Nieuws voor de pendelaars onder ons: op maandag 1 februari veranderen de NMBS en de Lijn hun tarieven. Een Go-Pass wordt vijf procent duurder: van 1420 naar 1490 frank. De abonnementen worden dan weer goedkoper — men moet nu slechts negen maanden betalen in plaats van tien. Ook om je fiets een jaar lang aan het station te mogen stallen betaal je vanaf nu minder: 2520 frank in plaats van 2700. Wil je je fiets slechts voor een maand of drie maanden stallen, dan betaal je weer meer, respectievelijk 280 en 790 frank. Voor busreizigers is er enkel goed nieuws. De abonnementen worden vijf procent goedkoper en voor wie jonger is dan vijftientig jaar en als tweede lid van eenzelfde gezin een abonnement neemt, is er een korting van vijftientig procent.

(lg)

Voor meer informatie kan je terecht bij het SIC (Sensibiliserings- en Informatiecentrum voor Milieu en Mobiliteit, SIC@dsv.kuleuven.ac.be, http://www.kuleuven.ac.be/dsv/studvoor/sic_velo.htm). Je kan de NMBS ook feedback geven op het volgende adres: <http://www.b-rail.be/N/m/sic/feedback.html>.

Rood op je PMD-zak

Sinds vorige week voeren de Leuvense afvalophalers campagne om fout gesorteerd afval in de PMD-zak aan te pakken. Of beter: niet meer mee te pakken. Wie een rode sticker met de boodschap "Foute inhoud" op zijn blauwe zak vindt, weet dat er iets mis is. De bedoeling is dat je de inhoud 'hersorteert', de rode sticker verwijderd en de zak bij de volgende ophalingsbeurt opnieuw buiten zet. Je kan er natuurlijk ook voor opteren om zo weinig mogelijk moeilijk sorteerbare verpakkingen te kopen. Herbruikbare verpakkingen en statiegeldverpakkingen kunnen je hierbij al een stuk verder helpen.

Voor wie toch plastic prefereert, leveren volgende verpakkingen alvast een rode sticker op: plastic potjes (bijvoorbeeld botervlootjes en yoghurtpotjes), plastic zakken, aluminium- en plastic folie, luiers en piepschuim.

(lg)

Wie meer informatie of een sorteergids wil, kan altijd terecht bij het SIC (Sensibiliserings- en Informatiecentrum, inkomhal Alma 2, 016/32 30 39, SIC@dsv.kuleuven.ac.be) of het WOC (Centrum voor Wooncultuur, De Waag, 016/32 93 02).

(adviesvrij)

van fifties tot seventies, van klassiek tot modern

SPIT
KRINGLOOPCENTRUM

MEUBELS, KLEDING, FIETSEN, HUISRAAD,...

OPENINGSUREN
dinsdag t/m vrijdag 10u-18u
zaterdag 10u-17u

Diestsesteenweg 104, Kessel-Lo
016/26.09.21

Kringloopwinkel Spit, alles wat je kot nodig heeft

“La femme est l’avenir de l’homme”

Met haar keuze in wie dit jaar de epitoga mocht aantrekken, gaf de universiteit een maatschappelijk signaal: mensenrechten is hét agendapunt voor de volgende eeuw. Drie vrouwen werden vorige week dinsdag geëerd omwille van hun strijd voor gelijke kansen of mensenrechten.

Op 2 februari vierde de KU Leuven haar patroonsfeest, waarop traditioneel ook de eredoktoraten worden uitgereikt. De unief belooft hiermee personen voor hun wetenschappelijke of maatschappelijke verdienste. Dit jaar mochten Jean-Luc Dehaene, Mary Robinson, zuster Jeanne Devos en professor Mildred Dresselhaus de epitoga aantrekken.

Vooraleer de aula Pieter De Somer (PDS) volstroomt met pers en toeschouwers voor de plechtige seremonie, gaan de eredoktors samen met de professoren ter kerke. Tijdens de eucharistieviering nam Jeanne Devos het woord tijdens de homilie. Het was meteen een scherpe aanklacht tegen de uitbuiting en het seksueel misbruik van de Indiase meisjes, iets waartegen deze zuster al jarenlang ten strijde trekt.

Na de mis trok de stoet zwarte toga's — de rektor voorop, geflankeerd door pedellen en hostessen — naar de PDS, langs de Naamsestraat en het Hogeschoolplein. Om op de vooravond van haar 57ste verjaardag de innige band met de studenten te benadrukken, hadden de voorzitters van de geleidingen van Loko en de pressessen van de kringen de uitnodiging gekregen om mee te paraderen. Hun deelname bleef echter beperkt.

Kontradictorisch

De PDS zat tjokvol. Niet alleen studenten, maar heel de Belgische goegemeente — van procureur des konings, ministers, goeverneurs, burgemeester Tobback tot kardinaal Danneels en de pauselijke nuntius — wilde de show niet missen. Dat had wellicht te maken met het spektakelgehalte van het eredoktoraat van ex-premier Dehaene. Een dergelijke klepper inleiden is alleen gegeven aan personen die minstens hetzelfde stemgeluid kunnen voortbrengen. Deze rol was weggelegd voor professor staatsrecht André Alen, Dehaene's voormalige kabinetstaf en in de wandelgangen het 'geestelijke brein achter de staatsvormingen' genoemd.

“U is uitgegroeid tot een staatsman op Belgisch én op Europees niveau”, bulderde Alen in het begin van zijn lofredde. Op Belgisch niveau verdient Dehaene zijn sporen door de kommunautaire vrede te herstellen met het Sint-Michielsakkoord, dat leidde tot de meest vergaande staatshervorming van ons land. Vervolgens benadrukte Alen dat het de verdienste is van Dehaene dat België mocht toetreden tot de Europese Monetaire Unie, door het ‘gezond’ maken van de overheidsfinanciën.

Dehaene zelf dankte de universiteit in zijn toespraak voor de waardering van politici die “zich vanuit een langetermijnvisie vaak tegen de stroom van het kortzichtig individueel belang in, inzetten voor het algemeen belang en de komende generaties”. Een streep door de rekening van Dehaene's critic, die zijn bijdrage tot de staatsvormingen en de inspanningen om België te integreren in de Europese Unie kontradictorisch noemen. “Ik heb steeds gewerkt vanuit de overtuiging dat zij complemtair zijn”, aldus Dehaene.

Jacht

In zijn slotbetog wees de voormalige premier op de mogelijkheden van de mundialisering van de economie maar waar, schuwde voor een economische jungle en schendingen van de mensenrechten als er niet meer spelregels zouden komen. De eredoktor vergat even dat hij momenteel de belangen verdedigt van Union Minière, een

bedrijf met een zéér kwalijke ‘kolonisatie-reputatie’ in Congo.

Professor theologie Catherine Cornille mocht het publiek uitleggen waarom de KU Leuven een epitoga schenkt aan zuster Jeanne Devos van de Orde van de Jacht. In 1985 richtte deze zuster in Bombay de *Domestic Workers Movement* op, die ijvert voor de wettelijke bescherming van dienstmeisjes in India. “Dat deze inzet voor de kleinste mens tot de hoogste erkenning kan leiden is een paradox die tot het hart van het kristendom zelf behoort”, aldus professor Cornille.

De inzet van Jeanne Devos werd een vorm van feminisme genoemd. In dezelfde lijn werd een andere dame, professor natuur-

wetenschappen Mildred Dresselhaus, gelauwerd. Zij heeft niet alleen veel wetenschappelijk onderzoek verricht rond koolstof, maar ook een belangrijke bijdrage geleverd tot de doorstroming van vrouwen naar wetenschappen en de ingenieurswereld.

Flamboyant

De flamboyante prodekaan van de Rechtsfaculteit professor Jacques Herbots vroeg de rektor om het eredoktoraatschap te verlenen aan Hoge Kommissaris voor de mensenrechten van de Verenigde Naties (VN) Mary Robinson, voormalig president van de Ierse republiek. “Het systeem van de Verenigde Naties is een verschrikkelijke burocratie”, merkte professor Herbots op, “maar met de steun van Kofi Annan zorgt u ervoor dat de eerbiediging van de mensenrechten nu beschouwd wordt als een belangrijk doel van de opdrachten van de

Mary Robinson bindt de strijd aan tegen racisme

“Ik ben hier niet om geëerd te worden”

(foto Steven Van den Eede)

Eind augustus vindt in Zuid-Afrika een VN-konferentie plaats die strategieën moet uitdokteren om racisme te bestrijden. Voor VN-Mensenrechten-kommissaris Mary Robinson is dit een topprioriteit van haar beleid. Ook voor Europa zijn schendingen van de mensenrechten geen ver-van-ons-bed-show, waarschuwt Robinson in haar toespraak voor het Leuvense publiek.

De Ierse Mary Robinson van katholieke komaf studeerde aan een protestantse universiteit. In 1969 werd ze aangesteld als docent strafrecht en grondwettelijk recht. Als advokaat voerde ze vele zaken tegen de Ierse Staat en het Ierse oerkatholieke establishment voor het Hof voor de Rechten van de Mens in Straatsburg. Praktisch elke niet-liberale wet vocht ze aan: de wetteksten over homoseksualiteit, onwettige kinderen, abortus, contraceptie, echtscheiding enzovoort. Na haar presidentschap werd Robinson in 1997 benoemd tot Hoge Kommissaris voor de Rechten van de Mens van de VN.

Holen

“Ik ben hier niet om geëerd te worden, maar om contacten te leggen met de academische wereld”, zei de VN-kommissaris aan het begin van haar lezing. In haar werk nemen racisme en xenofobie een gewichtige plaats in. Robinson: “Racisme treft men overal ter wereld aan. Wanneer je de diepere oorzaken van een konflikt onderzoekt, kom je bijna altijd bij vooroordelen op grond van huidskleur, religie of etnie.” Daarbij maakte zij geen uitzondering voor Europa: “Ook in Europa is racisme een feit:

in veel landen zijn racistische en neonazistische organisaties actief. Al even verontrustend is het ontstaan van amper verholten en zelfs openlijk beliden racisme in bepaalde politieke partijen; ze zetten na tot angst en vijandigheid tegenover vreemdelingen”. De VN-kommissaris beloofde de komende maanden prioriteit te geven aan de voorbereiding van de Wereldkonferentie tegen racisme. Robinson hoopt dat het geen formele VN-bijeenkomst wordt maar dat er concrete strategieën tegen xenofobie uit de bus komen.

Pinochet

De actuele gebeurtenissen rond het proces van mensenrechtenschennener en Chileense diktator Augusto Pinochet doen vragen rijzen naar de afdwingbaarheid van het internationaal recht en de efficiënte vervolging van oorlogsmisdadigers. De overbezette agenda van de VN-kommissaris liet toch toe om een duidelijk en krachtig commentaar op deze problematiek te geven.

Mary Robinson: “Die internationale-rechtelijke afdwingbaarheid is een heel belangrijke vraag. We zijn ermee bezig, maar het is een moeilijke weg die we stapsgewijs afleggen. Er is op de eerste plaats het Inter-

VN.” Sinds haar aanstelling in 1997 kan Robinson al bogen op flink wat staaltjes diplomatie: de oorlogssituatie in Tsjetsjenië, de situatie van de Palestijnse burgerbevolking in Zuid-Libanon, Kosovo. Telkens wanneer de Ierse terugkeerde uit een regio waar de mensenrechten met de voeten worden getreden was haar kritiek op de VN en de internationale gemeenschap niet mals.

Dat de omvangrijke Ierse gemeenschap in de Leuvense universiteitstad zijn invloed laat gelden, zal Robinson getuigen hebben. Professor Herbots noemde haar in de traditionele Ierse taal ‘geweten voor de wereld’: “A Bhean Mhich Roibin, Mar Choimisínéir um khar'th they'neh, iss thoo kinshe'us un dow'in.” En alsof de rektor en het publiek het nog niet begrepen, keek Herbots' liefdevol in de richting van de Kommissaris en zei: “Aan een zeer aantrekkelijke vrouw, die in de ogen van sceptische macho's, zoals uw dienaar, adellijken verleend heeft aan het feminisme, zodat we met Aragon en Jean Ferrat mogen stellen ‘la femme est l'avenir de l'homme.’”

Bart De Schrijver

nationaal Strafgerechtshof voor Joegoeslavië en Rwanda: het duurde lang vooraleer dit goed werkte. Een belangrijke vooruitgang is ook de manier waarop nationale rechtbanken beginnen te beseffen dat ze onder bepaalde verdragen, zoals dat tegen foltering, internationale jurisdictie hebben. Het meest gekende voorbeeld is de zaak Pinochet, waar jurisdictie wordt uitgeoefend over een buitenlandse diktator. De belangrijkste stap in het afdwingen van internationale rechtsregels is dat de internationale *Court Statute* is aannvaard. Drieëntwintig landen hebben dit verdrag reeds goedgekeurd en er zijn viervijftig ratificaties nodig. Mijn laatste punt betreft de *accountability* in Oost-Timor. De internationale commissie voor het onderzoek — waar ik de verantwoordelijkheid voor had — heeft een internationaal mensenrechttribunaal aanbevolen met rechters uit Indonesië en Oost-Timor. Ondertussen hebben de interne Indonesische rapporten een lange weg afgelegd bij het erkennen van schendingen van de mensenrechten.”

Lomé

Veto: In een konferentie in Helsinki werd het fort Europa bevestigd. Er was een studie dat Europa steeds meer arbeidskrachten zal nodig hebben. Hoe denkt u over het Europees beleid?

Robinson: “Ik vind het belangrijk dat mensenrechtenwaarden en internationale standaarden centraal staan in dit debat. We zien een stijging van xenofobie en racisme en een haastige politiek tegen vluchtelingen en tegen hen die willen werken in de Europese landen. We moeten focussen op een eerlijke procedure die de waardigheid van personen respecteert zonder enige vorm van discriminatie. In Europese relaties, bijvoorbeeld met de Lomé-landen, mag er geen druk zijn op de handel. Ook op dit vlak is er nood aan eerlijkheid en verantwoordelijkheid. En om in te pikken op uw vraag, door de demografische veranderingen zijn de noden op de Europese arbeidsmarkt veranderend. Er moet meer nadruk komen op een positieve benadering van diversiteit, multikulturaliteit, tolerantie en erkenning. Dat wil ik linken aan de konferentie in Zuid-Afrika. Er moet een positief platform van actie komen zodat praktische maatregelen volgen.”

Bart De Schrijver
Rob Tilman
Tomas Wyns
Roeland Smets
Bart Verleye

Zuster Jeanne Devos krijgt eredoktoraat van KU Leuven

“Ik ben kritischer dan Moeder Theresa”

Zuster Jeanne Devos is een voorbeeld van wat je nieuwe missionariskultuur kunt noemen. Bij haar gevecht tegen de armoede in India gaat een groot stuk van haar aandacht naar de samenwerking met de armen zelf om de dingen structureel aan te pakken. De door haar opgerichte studenten- en mensenrechtenbewegingen, waaronder de Domestic Workers Movement, boeken sukses bij hun strijd tegen allerlei wantoestanden zoals het misbruik van huisbedienden.

zeker hun werk. Met de Domestic Workers Movement strijden we voor de waardigheid van elke huisbediende door rechten te eisen. Ook hun kinderen komen in die totale slavernij terecht. Zij hebben geen greintje vrijheid, zijn meestal opgesloten en zijn zeer eenzaam. Het grootste probleem is dat je deze kinderen nauwelijks kunt bereiken. Daarom hebben we de gratis Child Line opgericht. Het is geen echte problemlijn, maar eerder de enige vorm van sociaal contact die sommige kinderen hebben. Heel soms gebeurt het dat we een zwaar misbruikt kind moeten redden uit het huis van zijn baas.”

niemand heeft, als hij maar gelovig is?

Devos: «Het meest bijzondere is het zoeken naar God. Ik ben heel gelukkig in het kristendom en ik vind het zeer verrijkend, maar de verschillende godsdiensten zijn komplementair. Je verandert zelf volledig wanneer je kennis maakt met de enorme rijkdom van andere culturen. India is heel mystiek met de invloed van joga en het boedisme. Het heeft een enorme rijkdom die heel geloofwaardig overkomt: het spanningsveld tussen pijn, vreugde, leven en dood is helemaal in elkaar verweven.»

Veto: Kan men u vergelijken met Moeder Theresa?

(foto Steven Van den Eede)

Uit het aantal Indische studenten dat kwam luisteren naar haar lezing ter gelegenheid van haar eredoktoraat aan de KU Leuven, blijkt dat Jeanne Devos een enorme populariteit geniet. Een sita van de Indische bisschop Samuel Rine verklaarde haar zo goed als heilig. Jeanne Devos zelf vertelde dat zij niet in eigen naam naar Leuven was gekomen maar in naam van haar team en de kinderen die zij probeert te helpen.

Veto: Waarom was het oprichten van de Domestic Workers Movement noodzakelijk?

Jeanne Devos: «Zestig procent van de bevolking in India leeft onder de armoedegrens. Vooral de vrouwen lijden armoede. Daarbovenop komt het hindoeïstisch fundamentalisme met zijn nog steeds bestaand kastensysteem. De armen komen vooral uit de kaste van de paria's. Zij hebben geen kans op goed onderwijs en een goedbetaalde job en komen zo in een visieuze sirkel terecht. De beweging moet je vooral plaatsen binnen de kontekst van de grote migraties van vrouwen en kinderen van het platteland naar grote steden als Bombay. Daar komen ze terecht in een moderne slavernij van huisbedienden ofwel verzeilen ze in de prostitutie.»

Veto: Met welke problemen hebben huisbedienden te kampen?

Devos: «Het grote probleem is dat huisbedienden geen officieel statuut hebben — en dus ook geen rechten — waardoor ze uitgebuit worden. Sommigen zijn echte gevangenen en mogen het huis niet uit. Als ze enige tijd ziek zijn, verliezen ze vrijwel

Veto: Hoe was het om u als kristen aan te passen aan een totaal andere wereld als India?

Jeanne Devos: «In het begin was het heel moeilijk, want in India heb je een enorme verscheidenheid aan religies en opvattingen. Ik heb daarover veel boeken gelezen, maar door een boek krijg je een visie en denk je dat je het begrijpt. Als je daarna een ander boek koopt, staat er altijd het tegenovergestelde in, en stuikt de hele theorie ineen. Ook het kastensysteem, waarop je moeilijk vat krijgt, maakt alles ingewikkeld. Hoewel de kasten officieel zijn afgeschaft, spelen ze nog een heel belangrijke rol. Bij ons is het de gewoonte dat dienstmeisjes uit een lage kaste mee aan tafel zitten, maar dat roept heel wat vraagtekens op bij bezoekers uit een hoge kaste.»

Veto: Wat was uw motivatie om missionaris te worden?

Devos: «Ik ben naar India vertrokken met de bedoeling om te bekeren: dat was in die tijd het beste wat je kon doen. Maar eens je ginder komt, merk je dat dat niet gaat. De eerste die veranderde en bekeerd werd, was ikzelf. Je komt er ook aan met een hele hoop betweterij, niet enkel op het vlak van het geloof. Als Westering draag je een beetje superioriteit mee, zo van wij weten het toch, en zo is het, maar dat breekt volledig af als je daar aankomt. Van echt bekeren is dus niet zoveel in huis gekomen. We proberen wantoestanden op een pluralistische manier te bestrijden. Wij als kristenen hebben ginder natuurlijk iets bij te brengen, maar we moeten ons niet opdringen.»

Veto: Maakt het voor u niet uit welk geloof

Devos: «Ik heb zeer veel eerbied voor Moeder Theresa. Ons werkterrein is gelijklopend, maar de aanpak is totaal verschillend. We kiezen allebei voor de zwaksten, maar de manier verschilt. Moeder Theresa stond de armen steeds bij, en ze heeft dat enorm goed gedaan. Ik ben persoonlijk veel kritischer. Wanneer een kind misbruikt wordt, is er niet enkel het misbruik op zich, maar is er een heel systeem dat het misbruik mogelijk maakt. Daar moet iets aan gedaan worden, zodat er geen volgend geval komt. Ik probeer structuren te veranderen, de dingen in beweging te brengen. Voor Moeder Theresa blijft de zwakkere de zwakkere. Voor mij is de zwakke de eerste persoon die een andere kan meetrekken uit een slechte situatie. Zo ligt de leiding van de Domestic Workers Movement bij huisbedienden zelf, zodat ze zichzelf kunnen bevrijden. Dit geeft hen ook een deel waardigheid.»

«Moeder Theresa zag ook dat er van alles moest veranderen, maar ze zei dat het haar taak niet was om dat te doen. Haar werk was het verzorgen van anderen. Je moet dat bekijken vanuit de situatie waar ze begon: met de stervenden. Er was een grote menselijke nood maar op die manier mis je de hele dynamiek van het leven, kinderen bijvoorbeeld die nog een volledige toekomst voor zich hebben. Kinderrechten zijn belangrijk. Moeder Theresa en ik waren dus zeer verschillend, maar we hadden een groot wederzijds respect. We hebben elkaar trouwens dikwijls ontmoet.»

Veto: Vindt u niet dat de huidige Kerk te ver

afstaat van de mensen?

Devos: «Ja, omdat er geen jeugdig leven meer bij komt. Alles is zeer statisch en oud geworden: het instituut Kerk is te zwaar geworden. Een trend die je ook merkt in de hele maatschappij. In India werken we op een totaal andere manier, we hebben kleine kernen die dicht bij de mensen staan. Het gaat er echt nog om de basis: de waardigheid en levenskansen van de mens. Ook in België hebben we nood aan zo'n kernen met geëngageerde mensen die elkaar beïnvloeden. Dit alles kan perfect in een pluralistische omgeving. In België is er bijvoorbeeld niet veel dialoog tussen Marokkanen en kristenen... Dit zou veel meer moeten gebeuren... vanuit een gelovig zoeken naar engagement. In India gebeurt zoiets spontaan, over allerlei geloofsgrenzen heen. Hier in Europa worden de zwakkeren te weinig bijgestaan en wordt er vanuit geloofshoek te weinig opgekomen voor vreemdelingen.»

Computer

«Jongeren hier zitten in een groter spanningsveld: ze zijn steeds bezig met zichzelf waar te maken en een job te zoeken. In India is een job ook niet gemakkelijk te vinden, maar het leven is er niet zo individualistisch, men is er meer maatschappelijk gericht. Er is veel uitwisseling en men helpt elkaar om er te komen. De spanningen hier hebben veel te maken met de consumer-maatschappij. Tegenwoordig volstaat het niet een computer te hebben, je moet de laatste nieuwe computer hebben. Men moet steeds met de stroom meegaan.»

Veto: Er wordt druk gespekuleerd over de volgende paus. Steunt u kardinaal Danneels, of heeft u liever een niet-Europese paus?

Devos: «Ik vind kardinaal Danneels een goede kandidaat, maar ik zou graag hebben dat er eens een paus uit Afrika, Azië of Latijns-Amerika kwam. Europa is steeds de norm geweest, er zou beter eens iemand van een andere cultuur komen, die geboren is en geleefd heeft in een andere wereld, om zo tot een andere visie te komen.»

Veto: Steunt u ook de roep naar meer vrouwen in de Kerk?

Devos: «Absoluut, het is jammer dat in de Kerk alle beslissingen gemaakt worden door een hiërarchische structuur die enkel openstaat voor mannen. Dit komt doordat vrouwen uitgesloten worden voor de wijding. Zelf zou ik als vrouw niet voor het priesterschap kiezen, maar het moet mogelijk zijn. Ik denk dat dit in de toekomst zal veranderen.»

Veto: Kan uw eredoktoraat u helpen bij uw werk?

Devos: «Het thema van de eredoktoraten is het samenbrengen van wetenschap, mensenrechten en de basis, aangevuld met politiek. Ik denk dat dit een goed uitgangspunt is om vanalles te veranderen. Verschillende profen hebben mij nu al beloofd me te steunen met onderzoeken en projecten.

Een eredoktoraat is ook een goed toegangsticket voor grote organisaties zoals de Verenigde Naties, het opent deuren die anders gesloten blijven. Wanneer ik mijn verblijfsvergunning moest verlengen, heb ik het papier met het voorstel tot eredoktoraat bij het dossier gestoken en ik heb een verlenging van vijf jaar gekregen.»

Veto: Hoe verloopt de samenwerking met de lokale overheid?

Devos: «In theorie is alles in orde, maar in de praktijk ondervind ik veel problemen. Het verzet van de Domestic Workers Movement tegen de mistoestanden begint langzaam maar zeker te lonen. Er is steun van de media, alleen de weigende macht wil nog niet volgen. Een wetsvoorstel om de huisbedienden een officieel statuut te geven is op de lange baan geschoven. Maar ik denk dat het uiteindelijk toch zal lukken.»

David Adriaen
Kristof D'Exelle

Dehaene wint Leuvense groote prys voor Belgische trekpaerden

“U heeft daar geen affaires mee”

Het gaat Jean-Luc Dehaene (CVP) voor de wind. De ex-premier van ACW-huize is nu senator, bestuurder van verschillende venootschappen, Europese wijze en sinds woensdag mag hij zich ook eredoctor van de KU Leuven noemen.

Veto: Is voor u op dit moment uw rol in de publieke of in de private sektor het belangrijkste?
Dehaene: «Na de verkiezingen heb ik me voorgenomen een jaar op de achtergrond te blijven en me niet als sjeff-oppositie te profileren. Ik wil mijn opvolger een kans geven. Bijgevolg ben ik minder actief op het politieke forum. Daarenboven pleitte ik reeds, als deel van de regering, voor professionele mobiliteit tussen de publieke en private sektor zoals in de Verenigde Staten. Ik heb dan ook gezegd dat ik beschikbaar was om een aantal dingen te doen. Op dit ogenblik besteek ik vooral tijd aan mijn priveemandaat. Aan de andere kant word ik veel gevraagd om in het verlengde van mijn rapport voor de hervormingen van de Europese instellingen te spreken. Ik weet dat dit een idee is dat ondersteund wordt door de publieke opinie, ik ga daar graag op in.»

Veto: Jozef Van Waeyenberg, een prominent lid van de Vlaamse financiële wereld, heeft over uw rol in de private sektor gezegd: “Dehaene komt natuurlijk niet in aanmerking voor een uitvoerende functie. Maar hij zou in veel ondernemingen een prima rol kunnen spelen als voorzitter van de raad van bestuur.”

Dehaene: «Mij ontbreekt het aan ambitie om een bedrijf te leiden: de politieke dynamiek en logica die ik me eigen heb gemaakt, verschilt behoorlijk van de manier van handelen in de privésector. Het crisismanagement dat ik bij momenten toegepast heb op politiek vlak kan je niet zomaar transplanteren naar de privé. Een crisismanager in een bedrijf moet op de eerste plaats een bedrijfsmanager zijn. Dat sluit niet uit dat er in bepaalde situaties geen rol voor mij is weggelegd. Zo kan ik in een raad van bestuur mijn ervaringen wel valorigiseren, zeker wanneer het erop aankomt om deuren naar het buitenland te openen.»

Veto: Bent u beducht voor het risico van belangvermenging?

Dehaene: «Ik had geen moeite om te stellen dat ik uit mijn politieke mandaten zou stappen. Er is nood aan een generatiewissel. Mijn basisopstelling is dat mijn job gedaan is, maar de partij drong erop aan dat ik beschikbaar zou blijven om advies te geven. Vanuit die positie moet je opletten dat je niet tot belangvermenging komt.»

Speelgoedje

Veto: Kan de CVP op dit moment wel inhoudelijke oppositie voeren? Jos Geysels verwijt de CVP arrogantie in de wijze waarop ze reageert op regeringsvoorstellen. Men schermt met: “Er is geen geld voor,” zonder dat men alternatieven aandraagt.

Dehaene: «De CVP heeft veertig jaar in de regering gezeten, waardoor ze de roeping kreeg aan het beleid te zitten. Als nieuwe oppositiepartij moet je in de plooi vallen. Het is niet omdat je een oppositiepartij bent geworden dat alles wat de regering doet slecht is. Als de zaken in de lijn gaan van eigen standpunten kan je als partij alleen proberen eigen akcenten te leggen. Door het saneringswerk van de vorige regering heeft deze regering wat ruimte. Zonder die ruimte was deze coalitie met zoveel partijen en trouwens nooit tot stand gekomen en had ze nooit elke partner een suikertje kunnen geven. Bij het voeren van oppositie moet je ook naar de vruchten van eigen werk en eventuele alternatieve voorstellen

likken en niet alleen naar de fouten die anderen maken.»

«Eerst en vooral moeten we zorgen dat we de gezonde basis die we gelegd hebben, maar die nog niet volledig af is, niet op de helling zetten. Ik hoop niet dat men binnen vier jaar zal zeggen dat men in de periode van hoogkonjunctuur niet gezorgd heeft voor continuïteit, zodat we in de periode van laagkonjunctuur niet opnieuw maatregelen moeten nemen. In de periode 1988-1991 was er hoogkonjunctuur en hebben we deels die fout gemaakt. We mogen zeker niet de indruk wekken dat op dit moment alles terzelfdertijd mogelijk is. Men moet keuzes maken. Door de tegenstellingen binnen deze regering moet deze meerderheid een beetje opschuiven om iedereen zijn speelgoedje te geven.»

Veto: Herman Van Rompuy heeft verklaard dat deze regering het maximum tot het eind van het jaar uithoudt.

Dehaene: «Herman is één van de leiders van de CVP als oppositiepartij. Deze uitspraak kadert in de nakende gemeenteraadsverkiezingen. Je moet geen grote analist zijn om te weten dat de regering alles zal doen om die verkiezingen te winnen. Indien nodig zal men ook bepaalde meningsverschillen onder het tapijt vegen om in een goed daglicht te staan. De CVP zal eveneens proberen zo goed mogelijk te scoren. Na de verkiezingen volgt er een interne evaluatie binnen zowel oppositie- als regeringspartijen. 8 oktober 2000 zal een belangrijke krachtmeting zijn, of dat voldoende is om de coalitie te breken, zullen we zien.»

Likje

Veto: Mogen België en Europa zich met de regeringsvorming in Oostenrijk mengen?

Dehaene: «Als ik daarop antwoord, moet ik stelling innemen ten opzichte van deze regering. Dit is gewoon een van de moeilijkste situaties: je kunt perfect een stelling innemen inzake Oostenrijk om dan vast te stellen dat ze net het omgekeerde effect heeft. Op voorhand moet je afwegen welk resultaat je wil bereiken. Daarenboven moet er een onderscheid gemaakt worden tussen de reactie vooraleer die regering tot stand gekomen is en daarna. Het eigene aan een democratie is dat ze zichzelf op een perfect democratische manier kan vernietigen. De vraag is dan maar wanneer je een ongunstig democratisch klimaat moet afrommen.»

«De Europese integratie geeft een speciale situatie: Europa is niet zomaar een samenwerkingsverband, ook het supranationale element speelt. Wat er gebeurt in een van de delen kan een effect hebben op het geheel. Dat Europa alles met argusogen bekijkt en ook reageert, is inherent aan de Europese Unie. De ganse Europese integratie is erop gericht een puur economische samenwerking te overstijgen. Als je daarnaar streeft, is het maar normaal dat je interpeleert als er zich iets dergelijks in een deelgebied voordoet.»

Veto: De Agusta-affaire was minder nefast voor de verkiezingsuitslag van de SP dan de dioksinecrisis voor de CVP. Waarom ligt dat verschil in uitkomst van een stembusgang?

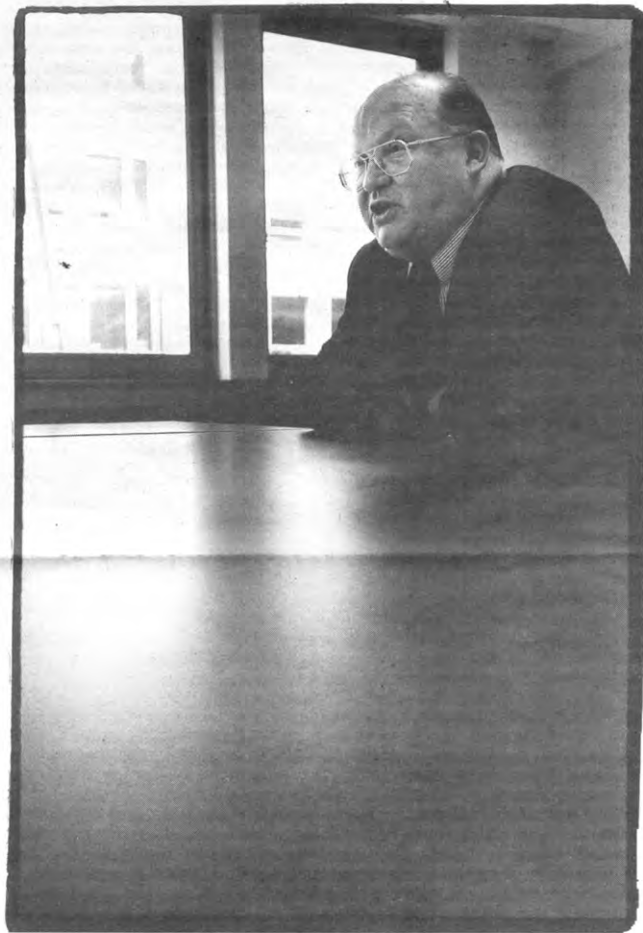
Dehaene: «De Agusta-affaire vond plaats in 1995, net voor de start van de kiescampagnes. Men wist nog niet wat ervan aan was en wat niet. De SP kon daar handig op inspelen. Bij de laatste verkiezingen hadden we nauwelijks de wonden van de Dutroux-affaire geklikt of er komt een probleem dat er voor mij eigenlijk geen was. Het emotioneel gehalte ervan in combinatie met de overreactie van Europa leidde opnieuw tot de redenering dat de overheid niet functioneert. Deze kortetermijnreactie resulteerde

in die tegenvallende verkiezingsuitslag. Ik weet dat de huidige regering net ietsje meer zal moeten doen dan het opvangen van dat emotioneel geroep.»

Veto: Uw werkwijze is inkrementeel. Wist u met het federaliseringsproces waar u wilde uitkomen?

Dehaene: «Met het bureau van de CVP-jongeren hebben we in de jaren zestig een manifest van de autonomie geschreven dat ongeveer hetgeen bevatte waar we nu zijn

is totaal zinloos. De onderzoekskommissies zijn lang een ongebruikt instrument geweest van parlementaire controle. Het ontbreekt België aan duidelijke regelgeving ter zake. Ik ben verheugd dat men dat instrument opnieuw heeft gevaloriseerd, maar het is vanaf de commissie-Dutroux, de commissie-Rwanda en eigenlijk ook in de dioksinecommissie voor een stuk gederalleerd. De nadruk moet liggen op onderzoek: de malfunctie van het overheidsfunctioneren traceren en nagaan waar kan worden bijgestuurd. De benedekommissie en de commissie mensenhandel hebben dat zeer goed gedaan. Het feit dat men op zoek ging naar verantwoordelijken en bijna optrad als een strafrechtbank, zonder recht

(foto Jeroen Op de Beeck)

uitgemond. Met een aantal mensen hebben wij stapsgewijs aan die staatsvorming gewerkt. We wisten waar we naartoe wilden. De richting die de conferentie voor de staatsvorming zal uitgaan, valt af te wachten. Hoe dan ook kan het zijn dat men baskuleert naar een ander concept. Als men naar konfederalisme of onafhankelijkheid zou gaan, zit je niet meer in dat model van waaruit we gewerkt hebben. Ik heb dan ook altijd gezegd dat er niet zoiets bestaat als de laatste fase van de staatsvorming: je moet regelmatig die structuren aanpassen en bijsturen. Wanneer je de tour van Europa doet, dan zie je dat veel landen bezig zijn te decentraliseren en te centraliseren naar Europa.»

Boekje

Veto: De houding van de CVP ten opzichte van de commissie Lumbumba was oorspronkelijk vrij afkerig, uiteindelijk heeft men ermee ingestemd. In hoeverre heeft de ervaring met vorige onderzoekskommissies en hun resultaten een rol gespeeld in die opstelling?

Dehaene: «Een onderzoekskommissie oprichten om de geschiedenis te herschrijven

van verdediging en zonder spelregels, leidde tot aberraties.»

«Indien de onderzoekskommissies een toekomst willen hebben, zullen ze een klare lijn moeten trekken en zal er ook een vorm van discipline moeten zijn bij de leden, in plaats van naar personen te mikken. Ik begrijp de ambtenaren die hun job deden en om de haverklap moesten verschijnen om zich te verantwoorden. Dat heeft een verlamdend effect: wanneer er iets gebeurt waarvan men vermoedt dat het kan eindigen in een onderzoekskommissie, begint iedereen volgens het boekje te handelen. Dan gebeurt er niets meer en komt men terecht in een paraplu-systeem waarbij de verantwoordelijkheden worden doorgeschoven naar hogere niveaus.»

Veto: Heeft u af en toe leedvermaak met de huidige gang van zaken?

Dehaene: «Ik zal zeggen zoals ik in de dioksinecommissie heb gezegd: “U heeft daar geen affaires mee.”»

Marie-Anne Dedeurwaerdere
Stijn Bovy
Ivan Vanderbiesen

Eredoktor Mildred Dresselhaus over subtiele en andere diskriminatie

“De universiteit draait op de levenscyclus van mannen”

Vrouwen zijn beter in natuurkunde dan mannen. Toch krijgen vrouwelijke professoren minder respect en een lager loon. Subtiele diskriminatie leidt tot heel wat frustratie. De Amerikaanse natuurkundige Mildred Dresselhaus voerde baanbrekend onderzoek en heeft een aantal oplossingen uitgeprobeerd.

Mildred Dresselhaus: «Tien jaar geleden schreef een jongeman van onze universiteit een lezersbrief in het studentenblad. Hij argumenteerde dat vrouwen academische functies bekleden omdat ze positief gediskrimineerd worden, niet omdat ze het talent of de bekwaamheid hebben. Vele vrouwen klaagden de brief aan, waardoor er weer anderen zich aan de zijde van de eerste brieftijver schaarden. Na een tijdje kreeg je een situatie waar de vrouwelijke studenten zich aangevallen voelden door de mannelijke. Een twintigtal studentes zijn mij toen advies komen vragen.»

«Ik meende dat we maar best konden uitzoeken of het nu waar was of niet, dat vrouwen minder kwaliteiten hebben en er slechts geraken door positieve diskriminatie. Maar zo'n studie hield een risico in: als de stelling juist zou blijken, moesten we dat ook publiceren. Het onderzoek werd uitgevoerd aan verschillende universiteiten en vergeleekt de verdeling van de seksen over verschillende parameters: graden, prestaties op andere vlakken, hoeveel studenten uitvallen.»

Subtief

«We hebben zowat zestig procent van al de fysikastudenten in de Verenigde Staten geïnterviewd. De verdelingen van mannen en vrouwen waren bijna perfect dezelfde. Maar er was een kleine afwijking in elke instelling. Als je die afwijkingen samenlede, bleek dat vrouwen het beter deden.»

Veto: Zelfs vrouwen die belangrijke posities innemen aan de universiteit worden gediskrimineerd, zo bleek uit uw onderzoek. Waarin bestaat die diskriminatie dan juist?

Dresselhaus: «Tegenwoordig verloopt diskriminatie meestal erg subtiel en onbewust. Een voorbeeld van zo'n subtiele diskriminatie is *marginalisering*: wanneer een vrouw in een discussie of tijdens een onderzoek een uitspraak of voorstel doet, wordt ze niet gehoord. Wanneer een man tien minuten later hetzelfde zegt, luistert men wel en is het ineens een goed idee. Zo iets is zeer

frustrerend voor vrouwen. Waarschijnlijk speelt het minder in jullie generatie. Toen ik jong was, hadden vrouwen een zeer laag zelfbeeld: zelfs de allerbesten dachten nog dat ze niet voldeden aan het verwachte niveau. Nu is die houding aan het verdwijnen.»

Veto: Hoe komt het dat vrouwen niet serieus worden genomen?

Dresselhaus: «Als mensen jong zijn, merken ze dat wanneer hun moeder iets zegt het niet belangrijk is, en wanneer hun vader hetzelfde zegt het wel belangrijk is. Ze leren een bepaald patroon aan. Totdat ze de individuele personen leren kennen. Dan ziet men mensen met dezelfde hersenen en eenzelfde manier van redeneren. De eerste indruk is echter vaak een onbewuste culturele reactie.»

«Mannen wijzigen vaak hun attitude tegenover vrouwen als hun dochters rond de vijftien jaar zijn. Dan gebeurt er een grote verandering. Er zijn er die dan naar mij toekomen en zeggen: "Ik dacht dat vrouwen zich geen zorgen hoefden maken, maar mijn dochter heeft nu dit en dat voor, wat moet ik doen?" Dat soort mensen denkt dat er geen problemen zijn, terwijl zij ze juist gedurende jaren creëren.»

Rolmodel

Veto: Wat denkt u van positieve diskriminatie?

Dresselhaus: «Je zoekt altijd de beste voor een functie. Er is echter steeds een variatie onder de kandidaten: de één is goed in dit, een ander in dat. Sommige talenten wegen voor een bepaalde functie meer door. Als je nu met een situatie zit waar er veel vrouwelijke studentes zijn maar weinig vrouwelijke professoren, kan sekse ook een zekere waarde meekrijgen. Het is immers belangrijk rolmodellen te creëren en studentes te begeleiden.»

«In onze universiteit bestaat er zo iets als een *open zoektocht*. We zoeken mensen over een heel departement heen, niet in subvelden. Als je een zeer nauw wetenschappelijk gebied hebt, is het niet steeds gemakkelijk vrouwelijke kandidaten te vinden. We zoeken dus actief naar vrouwen, maar ze krijgen niet noodzakelijk de positie. De kandidaten moeten aan de vereisten voldoen in het bredere gebied. Ze moeten dus een hoog niveau hebben. Dat is een andere manier van positieve diskriminatie.»

«Een derde optie is het organiseren van een wedstrijd. Een universiteit stelt bijvoorbeeld één positie per jaar beschikbaar voor de beste persoon van de positieve wetenschappen. De verschillende departemen

(foto Jimmy Debruyne)

ten willen natuurlijk allemaal die post winnen en zullen de allerbeste kandidaten proberen op te snorren, van welke subrichting dan ook.»

Veto: Als je ergens wil geraken in de universiteit, moet je zo'n zestig uur per week presteren. Is het niet nodig om dit systeem te veranderen?

Dresselhaus: «Dat is een goede vraag, maar mijn antwoord zal je niet plezieren. Ik zie veel verdienste in assimilatie met het sys-

teem. Als je ermee kan leven, krijg je een voet tussen de deur. Het systeem is inderdaad vrouwonvriendelijk. Veranderingen zijn nodig, maar je kan ze op twee manieren maken: op revolutionaire of evolutionaire wijze. Het laatste is gemakkelijk en veelal pijnloos. Het is niet konfronterend. Ik houd ervan dat een verandering door iedereen als een verbetering wordt ervaren, zowel mannen als vrouwen. Als er eenmaal genoeg vrouwen zijn, zullen zij er wellicht voor zorgen dat het evaluatiesysteem verandert en er meer rekening wordt gehouden met de verhouding familie-werk. Vrouwen met jonge kinderen kunnen geen zestig uur per week werken zonder dat ze hun gezondheid ruïneren.»

«Het probleem met de universiteit is dat de werkdruk vooral op jonge mensen ligt, op hetzelfde moment dat je gezin veel tijd opeist. De periode dat een gezin erg intensief is, duurt maximum tien, vijftien jaar. Een carrière aan de universiteit duurt zo'n vijftigertig jaar. Beschouwd over een gans carrière zijn de verschillen tussen de seksen kleiner, want vrouwen hebben in hun latere leven meer energie en zijn gezonder. Als je kinderen van onder de voeten zijn, stort je je met veel entoesiasme op het werk. Mannen doen eerder uit. De levenscyclus van vrouwen is anders. De kalender van de universiteit is echter gebaseerd op de levenscyclus van mannen.»

Margo Foubert
Wouter Grégoire
Nele Spaas

Verbazingwekkend onderzoek

«De universiteit wou mensen vieren die iets voor de maatschappij gedaan hebben. Naast het feit dat Mildred Dresselhaus een vooraanstaand expert is in het onderzoek van koolstof en zijn afgeleide materialen, eert de KU Leuven haar omdat ze fysische bevindingen in dienst stelt van de samenleving. Een derde reden voor het eredoktoraat is het werk dat ze doet voor alle vrouwen in de wetenschap, aldus promotor Karen Maex.»

Het is ondertussen bekend dat de doorstroming naar de top van de universiteit moeizamer verloopt voor vrouwen dan voor mannen. Uit onderzoek van de Amerikaanse professor Dresselhaus midden jaren '90 blijkt dat zelfs vrouwen die het gemaakt hebben, gemiddeld een lager salaris, minder onderzoeksmiddelen, een kleiner kantoor en minder respons krijgen dan hun mannelijke collega's.

Verder bleek dat het aantal vrouwelijke academici aan de *School of Science* van het *Massachusetts Institute of Technology*, een topuniversiteit in de Verenigde Staten, decennia lang hetzelfde was gebleven. De verklaring ligt echter niet in de suggestie die werd geopperd, als zouden vrouwen minder bekwaam zijn dan mannen. Dresselhaus legde de resultaten van natuurkundestudenten van beide kanten naast elkaar. Vrouwen bleken — iets — beter. Wat de vrouwen aan de top betreft, die hebben enorme barrières moeten overbruggen om er te geraken. Een vrouw moet 2,2 keer zo hard werken als een man voor dezelfde erkenning. Diepte-interviews met hoge academici laten vermoeden dat de diskriminatie — alle andere verklaringen die de verschillen tussen de seksen konden verklaren, waren immers uitgeschaald — niet opzettelijk gebeurt. Het gaat om een geheel van subtiele gedragspatronen en onbewuste vooroordelen.

Toen de resultaten van het onderzoek publiek werden, kwam er een enorme bewustwording op gang in de Verenigde Staten. Velen schrokken zich een bult. Dresselhaus en andere onderzoekers werden overal aan de universiteiten gevraagd als sprekers. De oplossingen die ze naar voor schuiven liggen vooral in onderzoek en communicatie. Onderzoek om na te gaan of er ongelijkheden optreden, communicatie waarbij vrouwen op het hoogste academische echelon een grote rol spelen. Zij dienen studentes raad te geven en bij te staan. Daarnaast moet er tussen hen, departementshoofden en dekanen een goed overleg bestaan. Zij zijn ook prominente aanwezigen in de committees die de boel superviseren. In de universiteit waar Dresselhaus vandaan komt, leverde dit alles een bijzonder resultaat op: vlak nadat de studie bekend was gemaakt, steeg het aantal vrouwen aan de faculteit met veertig procent. Of de KU Leuven volgend jaar een toestroom aan vrouwelijke personeelsleden mag verwachten, is voorlopig nog de vraag.

(mf)

'Fiona': beklijvende grootstadverfilming in Stuc

Een intelligente kijk op zaadlozingen en heroïnespuiten

Wie vindt dat er niet genoeg te belevan valt in een klein provinciestadje als Leuven, moet volgende week afzakken naar het Stuc. Met 'Fiona' bieden de organisatoren van 'New Harvest Special' immers een intrigerende en intense verfilming van het leven van een hoerje in een grootstad aan. Voor al diegenen die hun geest willen verruimen en verder willen kijken dan hun Leuvense neus lang is.

De schrijver en filmregisseur Amos Kollek is een eigenzinnig man. Na zijn studies psychologie en filosofie aan de Hebreeuwse Universiteit van Jeruzalem kon deze Israëliër de houding van zijn land tegenover de Palestijnen en tegenover de Arabische buurlanden (onder andere tijdens de oorlogen met Syrië en Egypte) niet langer aanvaarden en vluchtte hij voorgoed weg naar de Verenigde Staten. Daar blies hij de literatuur meteen nieuw leven in met 'Don't Ask Me if I Love You', een roman die zowel op erotisch als op politiek-maatschappelijk vlak geen enkele konventie ontzag. Naast zijn literaire activiteiten begon hij in de loop van de jaren tachtig geleidelijk aan filmscenario's uit te werken en sleepte bijvoorbeeld met 'Sue' vooral op Europese festivals een aantal prijzen in de wacht. Net als in zijn

romans doorbreekt hij in de door hem geregisseerde films de grenzen van de *political correctness*. Het hoeft dan ook niet te verwonderen dat zijn films titels dragen als 'Double Edge' of 'Bad Girls'. Telkens gaat het immers om films die zich bevinden aan de grens van het maatschappelijk aanvaardbare en die op zoek gaan naar de waardigheid van een leven in de marginaliteit.

Prostituee

Ook zijn allerlaatste film, 'Fiona', laat niets aan de verbeelding over. De film volgt het uitzichtloze leven van een aan cocaïne verslaafde prostituee en gaat daarbij geen enkel taboe uit de weg. Alle denkbare seksuele standjes waarin een hoer tijdens haar beroepsactiviteiten terecht komt, worden onverbloemd in beeld gebracht. Ook de gebruiksmethoden van heroïne en van crack — een zuivere vorm

Wat kan het leven mooi zijn.

van cocaïne die gerookt kan worden — worden haarfijn uit de doeken gedaan.

Een andere konstante in Kollek's werk is de uitbeelding van het leven van een

hyperrealistische gehalte van Kollek's film.

Een andere ingreep van Kollek heeft betrekking op de manier waarop het leven van Fiona verteld wordt. De film is namelijk heel fragmentarisch en anekdotisch opgebouwd. Enkele grote woorden — zoals 'hoop', 'liefde', 'dood', 'zelfmoord' — gaan aan de fragmenten vooraf en kondigen telkens een andere anekdote uit Fiona's leven aan. De woorden die als titeltjes van hoofdstukken fungeren, zorgen ervoor dat de fragmenten niet vrijblijvend zijn, maar dieper graven naar de achterliggende drijfveren van het handelen van Fiona. De fragmenten worden ironisch bij elkaar geprept door de hoofdrolspeelster zelf.

Daarin gaat het ook om een jonge vrouw die zich neukend en moordend een weg door de grootstad baant.

De film 'Fiona' roept soms gelijkenissen op met de Belgische film 'S.' (met Nathalie Broods in de hoofdrol), die vorig jaar een tijdje in het kommersieel circuit te bekijken was. Daarin gaat het ook om een jonge vrouw die zich neukend en moordend een weg door de grootstad baant. Maar waar 'S.' voor de rest maar weinig om het lijf heeft, is deze Amerikaanse film veel subtieler en ingenieuzer. 'Fiona' mag dan wel een uiterst realistische prent zijn die soms wat rauw overkomt, maar hij heeft wel degelijk meer te bieden dan een eenduidige opeenvolging van ejakulerende penis en bloeddorlopen heroïnespuiten. Kollek's film wordt immers ook gedragen door intelligente dialogen die in Fiona's overlevingsstrijd (of is het een doodstrijd?) toch nog de nodige humor kunnen teweegbrengen. Kommunikatie en humor maken Fiona zelfs ontvankelijk voor vriendschappen, die haar uiteindelijk andere horizons voorschotelen dan de prostitutiewijken van New York.

Diederik Vandendriessche

'Fiona' wordt op dinsdag 15 februari om 20 u. in de Stuczaal vertoond.

ALBATROS DRAAIT NOG STEEDS OP 78 TOEREN

The Legend Continues

Voor alle fuiven, kan je bij de Albatros terecht. Je draait zelf, of wij zorgen voor iemand. Voor de prijs hoeft je het niet te laten.

GETUIGENISSEN

JoostH: "Ik ben nog nooit zo goed zat geweest als in den Albatros. Het bier is er echt aan te raden."
PaulL: "De kussen die ik daar gezien heb zijn heter dan die in Salou. Zoveel prachtige vrouwen heb ik nergens anders gezien."
GoedeleL: "Den Albatros is beter dan SKK."
TineP: "Ik heb in den Albatros mijn lief gevonden. Alle, al mijn lieven."
LoulsT: "Eén van de vele prachtige zalen die Leuven rijk is. Allemaal dankzij mijn beleid."
DieterS: "Ik geel er regelmatig fuiven. Weet je waarom? Het is de beste manier om mijn neus van thuis aan te spekken. En de tofste."
JohannesP: "Salich Kerstfest en een K'ukkielich Albatros."
PeterH: "Er gaat niets boven de Albatros om je als eens goed te shaken."
SteveMillerL: "I'm gonna fly like an eagle."
GodfriedD: "Ik ga toch veel liever naar de cinema. hoor."
WalterC: "Ik ben nu 33 jaar en er is maar één plaats waar ik dat vergeet: Albatros."
LievsS: "Mij maakt het eigenlijk niet veel uit waar ik 's avonds eens kan ontspannen, maar om één of andere reden zit ik toch vaak in de Albatros."
GoddV: "En dan zijn er nog mensen die twijfelen aan het bestaan van God."
RobV: "Als ik de Albatros vroeger had ontdekt, dan zou ik hoegaanoud geen probleem gehad hebben met die 72 uur."

Enige gelijkenis of overeenkomst met bestaande of andere personen is natuurlijk volledig toevallig en zonder enige bijbedoeling. Zolang u ook maar naar de Albatros komt.

PRIJZEN

Huur zaal: 10.000,-
Vat bier: 5.500,-
Fles frisdrank: 80,-

INFORMATIE EN RESERVATIES

LOKO, 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
016/32.37.89 (elke werkdag 14-18u)
fax: 016/22.01.03
loko@loko.student.kuleuven.ac.be

Ex-winnaars Songfestival mikken hoger

“Voor minder dan winnen gaan we niet”

Op woensdag negen februari wordt het jaarlijkse Interfakultair Songfestival van de Landbouwkring georganiseerd in de Heverleese zaal Roosenberg. Verschillende groepjes getalenteerde studenten zullen hier de kleuren van hun kring verdedigen. Vorig jaar mocht Rasbliuto de wisselbeker in ontvangst nemen.

Veto: In hoeverre is er een vervolg gebreid aan jullie overwinning van vorig jaar?

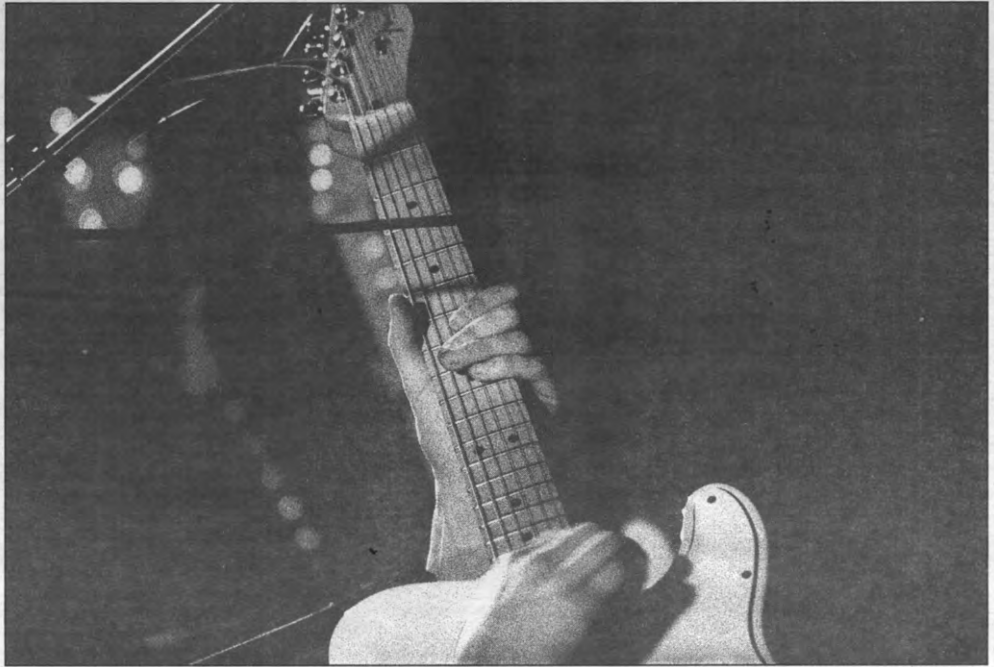
Nico Debusschere (zanger-gitarist): «Echt storm liep het niet direkt. We hebben een paar kleine optredens gedaan op feestjes en in kaffees. Maar dat is niet echt een stap vooruit. Onze optredens op het Studentenvelkom op de Oude Markt en op Bloedserius waren dat dan weer wel.»

Veto: Deze week is het opnieuw finale van het Interfakultair Songfestival. Zijn jullie tevreden over jullie deelname van vorig jaar?

Debusschere: «Het was de tweede keer dat we meededen. Het jaar daarvoor, toen we nog *Pogue Ma Hone* heetten, hadden we de publieksprijs gewonnen. Onze gitarist was ook tot beste gitarist uitgeroepen. Wat mij vooral tevreden stelde was dat we daar vorig jaar ook de prijs voor beste eigen nummer konden bijvoegen. We zijn trouwens opnieuw publieksliefeling geworden toen. Omdat je niet allebei de hoofdprijzen kan hebben, heeft Pedagogie, die tweede waren, de publieksprijs dan gekregen zodat zij eigenlijk op Bloedserius hadden moeten spelen. Aangezien die groep ondertussen gesplit is, hebben ze dan maar aan ons gevraagd om daar het voorprogramma van *Das Pop* te doen.»

Veto: In welk muzikaal hokje zou je Rasbliuto plaatsen?

Debusschere: «Poprock met de nadruk op pop. We zingen meestal tweestemmig in de mate dat onze zangers beschikbaar is. Melodie is voor mij een van de belangrijkste dingen in popmuziek. Als het plat klinkt vind ik het niet aangenaam meer om naar te luisteren en twee stemmigheid kan daar veel aan verhelpen. Onze liedjes zijn redelijk optimistisch. Er zitten geen dubbele bodems in, je moet er geen tweemaal over nadenken. Misschien klinken we een klein beetje als *Oasis* maar dan toch niet overdreven. Ik hoor immers veel pop en rock graag, van de jaren zeventig tot nu. Er zijn geen specifieke invloeden op *Rasbliuto*.

(foto Joost Helsen)

denk ik. We zijn ook nog maar twee jaar bezig. Nu ja, eigenlijk tweemaal zes maanden want in de grote vakantie heeft er altijd wel iemand tweede zit. Ik speel ook al vijf jaar in een coverband, *Magie Magda*. Vanuit die hoek komt ook veel.»

Zalf

Veto: Jullie zijn ver moeten gaan zoeken voor een repetitielokaal. Wat was er loos?

Debusschere: «We hebben nu een repetitielokaal in Mol gevonden. We oefenen in de kelder onder de apoteek van de drummer. Dat mochten we compleet inrichten zoals we wilden en we kunnen daar alles laten staan, wat heel gemakkelijk is. In Leuven is er een absoluut tekort aan repetitielokalen. Vroeger repeteerden we in het kringlokaal van Farma, achter de Gelule. Na de inbraak, begin november, waren we daar wel snel weg.»

Veto: Hoeveel belang hecht je aan optredens? **Debusschere:** «Ik heb eigenlijk liever dat de nummers eerst op punt staan. Zelfs toen we begin dit jaar op de Oude Markt speelden waren de nummers eigenlijk nog niet helemaal wat ze moesten zijn. Nu zijn we wel bezig met overal kassetjes op te sturen in de hoop optredens te versieren. Via via hoorden we ook dat we best aan de Marktrock Rally konden deelnemen maar helaas is dat onmogelijk door de paaseksamens.»

Veto: Hoe kijken jullie tegen de toekomst aan? *Gezonde ambitie of blijven jullie het als een hobbyclubje beschouwen?*

Debusschere: «We doen nu mee aan Humo's Rock Rally. We zijn geselecteerd voor de eerste ronde. Op 11 februari moeten we op de preselectie in Bilzen spelen. We zouden natuurlijk graag naar de halve finale gaan. Onze gitarist, Joris De Ceuster, is in Heist-op-den-Berg naar de preselectie gaan kijken en hij vond het nivo niet veel

hoger dan op het Interfakultair Songfestival. Maar er zijn zo natuurlijk nog negen andere preselecties. Neem dat er in elk van die tien voorselecties twee sterke groepen zitten, dan wordt het natuurlijk moeilijk.» **Tom Brusselmans** (toetsenist): «In *Het Belang van Limburg* schreven ze niets goeds over de preselecties tot nu toe.»

Debusschere: «Om ons tegen de soms wel harde kritiek van Humo in te kunnen hebben we ons wel onder een andere naam ingeschreven. We heten nu even *Zafirlukast*. Dat is een actief bestanddeel van een zalf (Nico studeert Farmacie, mvs). We zeggen al een tijd dat we eens iets gaan opnemen. We hebben al een achttal eigen nummers. Het een al beter dan het ander. We gaan natuurlijk eerst proberen zo ver mogelijk te gaan in de Rock Rally. Voor minder dan winnen gaan we niet.»

Matthieu Van Steenkiste

Themakot Inamo sluit af met een feest

Inamo, het themahuis in de Halfmaartstraat, organiseerde dit jaar een aantal workshops: er werd geschilderd, gefotografeerd, gedichten werden op triphopmuziek gezet, maskers werden vervaardigd, toneelstukjes werden geïmproviseerd.

Donderdag 10 februari worden de activiteiten beëindigd met een feestje, waarop iedereen (zowel deelnemers als geïnteresseerden) uitgenodigd is. Je kan er het resultaat van de workshops bekijken. Er is een bar en bovendien worden er optredens verwacht van Niets raakt Kant (een poëtisch-muzikale groepje), een Koerdische muziekgroep en Jelle Janssens, die een kortverhaal voorleest.

Voor diegenen die zelf creatief willen zijn, is er een open atelier om te schilderen in de kelder. Ook mensen die iets meer willen weten over yoga komen aan hun trekken.

(nvl)

Themakot Inamo, Halfmaartstraat 19, 10 februari, vanaf 20.00, inkom: 49 frank.

WOENSDAG 9 FEBRUARI
Zaal Roosenberg - Oud Heverlee

Presentatie:
Chris Dusauchoit

& After party

78de interfakultair songfestival

Lemmens
Economika
Industria
LBK

TEEK
SUPERCITY
TME
KBC
Leo
STELLA ARTOIS

Antropologie
Germania
Politika
VTK

V Aanvang: 20 uur stipt!
VVK: 200 BEF
(takbars & II records)
VKAS: 250 BEF

Gratis busdienst vanaf 18u45
Laduzez plein,
St.-Pietersziekenhuis,
Kaanse Poort,
Gronje

Existenzmaximum brengt architectuur onder de aandacht

Jaarlijks organiseren de studenten ingenieur-architect van de KU Leuven een projectweek rond architectuur. Na vorig jaar gewerkt te hebben rond urbanisatieproblemen, kan je volgende week een onvervalste promotieweek rond hedendaagse architectuur verwachten. Onder de noemer enjoy architecture worden er de hele week workshops, lezingen en natuurlijk een fuif georganiseerd.

Architectuur is de kunstvorm waar we meest mee gekonfronteerd worden, maar net daardoor is het allemaal gewoon geworden en valt een mooi gebouw niet meer op. Iedereen zal wel eens foto van *falling water* van Frank Lloyd Wright gezien hebben, maar weinigen weten te genieten van pareltjes uit de buurt. Zo blijkt een tot voor kort met affiches beplakt gebouw in de Rijkschoolstraat een van de wereldberoemde gebouwen van Henri Vandevelde te zijn. Ook architecturale misleuken zijn pas echt duidelijk voor een iets getrainder oog. Initiatieven zoals Existenzmaximum nemen de noble taak op zich om de blinden terug ziende te maken. De organisatoren hopen met hun projectweek ook niet-architecten op de been te krijgen. Ze proberen dit onder andere door een brug te slaan tussen architectuur, beeldcultuur, mode, dans, muziek en woord.

Karrenwiel

Vorig jaar was de drempel misschien iets te hoog door het nogal vakspecifieke onderwerp. Dit jaar wordt het vizier verder geopend naar de spanning tussen kunst en kommersie. Alle kunstvormen worden op een bepaald moment gekonfronteerd met de roep van populaire cultuur en het grote geld. Architectuur is deels die dans ontsprongen. Buiten de aanbidders van kant-en-klare bouwpakketten voor fermettes met gratis karrenwiel of fake waterput, hebben de meeste architecten hun artistieke integriteit kunnen behouden. Het is

natuurlijk ook moeilijker om de gebouwen van Gaudi te verkommerialiseren dan de schilderijen van Dali. Hierdoor is deze laatste dan ook een stuk bekender dan Gaudi. *Enjoy architecture* is in eerste instantie een poging om de leuke kanten van architectuur te tonen.

Voor mensen die nu al niet alleen naar het Guggenheim in Bilbao gaan voor de tentoonstellingen, hebben de organisatoren ook enkele leuke activiteiten voorzien. Voor de meer ingewijden zijn er namelijk lezingen en workshops rond de effecten van de consumptiekultuur op de bouwkunst. De jongste generatie architecten wenst deze problematiek namelijk niet langer opzij te schuiven. Binnen hun projecten maken ze ook meer plaats voor ironie en andere postmoderne toestanden. Het bureau NL-architecten heeft bijvoorbeeld een parkeergarage ontworpen waar je geld krijgt om je auto te parkeren. Dit viel te realiseren met sponsoring door een automerk. De automobilisten parkeren hun auto in de vorm van het logo van dit merk en krijgen daar geld voor. Dit architectenbureau zal dinsdagavond de konfrontatie aangaan met de B-architecten, het bureau dat onder andere verantwoordelijk is voor de winkels van Walter Van Beirendonck. Dit commerciële aspect is niet het enige postmoderne in de jongere visie op architectuur. Ook de gebruikte materialen veranderen en er komen meer kruisbestuivingen met andere kunstvormen. Dit wil de organisatie tonen in workshops die onder andere gaan over lichtdesign en het gebruik van polyester. Zelfs aan degenen die altijd al eens wilden lassen of beeldhouwen is gedacht. Voor de hipste vogels kan er gewerkt worden rond videosampling en Computer Assisted Animation Design.

Een andere lezing gaat over *optimisme in de architectuur* door de Vmx-architecten. Dit is een Nederlands bureau dat naar eigen zeggen op een heel eigen manier aan architectuur doet. Zij proberen de fun er terug in te brengen en te werken met wat aanwezig is, in plaats van hun gebouw op te dringen. Ze maken voor het eerste ontwerp een uitgebreide studie van de omgeving.

Hoe dat precies in zijn werk gaat, doet een van hen op maandagavond uit de doeken. Op woensdag geeft de Gentse prof Bart Eeckhout een lezing over de *Disneyfication* van moderne architectuur. Onder de titel *Learning from Times Square* zal hij architectuurtheoretische, economische, politieke en sociologische visies omtrent de bouw van shoppingcentra en winkelstraten konfronteren met elkaar.

Kater

Zeer interessant lijken de ekskursies naar respectievelijk Brussel en Lille op woensdag. Wie zeer snel is, kan zich hiervoor nog inschrijven. In Lille wordt het Eurallille-komplex van Rem Koolhaas bezocht en in Brussel wordt de buurt rond de

Kunstberg onder de loep genomen. Doorlopend zijn er twee tentoonstellingen: eenje met ontwerpen van studenten van de KU Leuven en een tweede met de inzendingen van de fotowedstrijd rond architectuur. Elke avond is er in de bar wisselende animatie en de week wordt afgesloten met een dubbelfuif in de Blauwe Kater en Rumba en ko.

Maarten van Meer

De bar en de tentoonstellingen bevinden zich samen met het Existenzmaximum-zenuwcentrum in de Vaartstraat 26. Voor meer informatie en het volledige programma kan u daar terecht of op het net: www.asro.kuleuven.ac.be/existenz. Voor de juiste beginuren en lokaties: zie ook agenda.

Interfakultair Teaterfestival

Het Interfakultair Teaterfestival van Kultuurraad probeert dit jaar voor de tweede maal een aantal teaterinitiatieven die gegroeid zijn vanuit de Leuvense studentenkringen te overkoepelen.

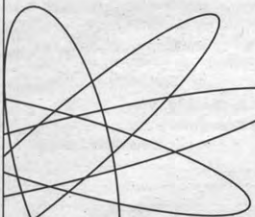
Kultuurraad wil met het festival de uitstraling van het studententeater vergroten en de samenwerking tussen de verschillende studententoneelen bevorderen. Die samenwerking is er vooral op praktisch vlak. Zo kan je op een centraal punt, het Stuontheal, kaarten kopen voor alle voorstellingen, wat handig is voor belangstellenden die niet altijd gemakkelijk de weg naar een bepaald kringlokaal vinden.

Er nemen dit jaar vijf teatergroepen deel aan het festival: Politika Toneel bijt de spits af met *Honi soit qui mal y pense*. Later volgen dan nog *The Answering Machine* van Germaniatoneel, *Het Laatste Maal* van Thaleia Toneel, *Who's Life is it anyway* van Janus International Theatre en *Roberto Zucco* van Romaniatoneel. Deze twee laatste stukken worden in het Engels en het Frans gespeeld, maar het is weer eens wat anders, een avondje teater met het woordenboek op schoot.

(ch)

Politika speelt van 6 tot en met 10 februari, Germania doet zijn ding elke dag van 12 tot en met 24 februari (met uitzondering van 18 februari), Thaleia op 2, 4, 6 en 7 maart, en Janus brengt zijn stuk van 13 tot en met 16 maart. De juiste data waarop Romania speelt, zijn nog niet bekend.

pre-Ithaka & existenzmaximum present

Rumba & Co
Disco Crazy

Blauwe Hater
Drum 'n Bass

thursday 10 february

dj: discobar galaxy

dj: wantime
riot squad, scorpia weera
system d
it's the jungle, nn

Rumba & Co

with free fruitafireworks

Blauwe Hater

with MC's special forces

one ticket >> two parties

entrance: 100/150

presale at STUC, JJ records and musicmania

14 Februari
Valentijn!

Kaartjes en kado's koop je
natuurlijk bij EXPO

Diestsestraat 66, 3000 Leuven
www.proximedia.com/web/expo.html

lezersbrieven

vervolg van p. 2

competitief te blijven met andere binnenlandse en internationale opleidingen.

Dan de eeuwige discussie over het ingangsexamen. Het feit dat wij met de burgies ingaan tegen het standpunt van Loko geeft u nog niet het recht om onwaarheden te schrijven. Wij zouden zogezegd 'verdeeld' zijn over het ingangsexamen. Wel, moest u aanwezig geweest zijn op de GAV van 28 januari 2000, waar trouwens iemand van de Veto-redactie aanwezig was, dan zou u gemerkt hebben dat wij daar met een acht-koppige delegatie zaten. Niet om iedereen van ons gelijk te overtuigen, maar wel om juist aan te duiden dat wij eensegzind ons ingangsexamen verdedigen. U steert ook onze dekaan Willems. Hierbij baseert u zich

op een kort en onverwacht telefonisch contact, waarbij u iets loskrijgt en het dan, net als het gesprek, volledig uit de context in een artikel plaatst (dat over hervormingen in het specialisatieprogramma gaat). In de laatste alinea laat u uitschijnen dat de Leuvense faculteit Toegepaste Wetenschappen vragende partij zou zijn voor het afschaffen van het ingangsexamen, maar dat de andere Vlaamse faculteiten Toegepaste Wetenschappen dit niet willen. Wederom, waar u dit haalt, weet ik niet.

Als toemaatje bij dit nonsensartikel krijgen we nog de laatste twee zinnen over ons heen. Alsof het nog niet genoeg geweest is, worden wij afgeschilderd als protektionistische, geldgeile kapitalisten. Met het persbericht over toelatingsbeleid in het achter-

hoofd, waarbij men onze studiekeuze afdoet als 'luktatief', vermoed ik toch enige vooringenomenheid tegenover onze opleiding en vooral onze studenten. Voor een blad dat zogezegd de stem is van de volledige studentenpopulatie vind ik dat toch beneden alle peil.

In naam van VTK Leuven, Wim Farasyn, VTK-Didaktiek

vrije tribune

Ekstreemrechts en Turkije

Terwijl de hele wereld (terecht)verontwaardigd doet over de toetreding van het ekstreemrechtse FPÖ tot de Oostenrijkse regering, blijft het windstil rond de ekstreemrechtse vleugel van de Turkse regering, die binnenkort een jaar aan het bewind is. Vorig jaar reef de Nationale Aktiepartij (MHP) meer dan achtien procent van de stemmen binnen, grotendeels dankzij de kommotie en de hetze rond de gevangenneming van de Koerdische guerrillaleider Abdullah Öcalan.

De MHP is een fascistische partij in de meest pure zin van het woord. Nog steeds dromen de aanhangers van het grote 'Turan', een rijk dat zich zou moeten uitstrekken van heel Centraal-Azië tot diep in de Balkan. Hun zontaaltheorie beweert dan weer dat het Turks de oertaal is waar alle huidige talen van afstammen.

De intussen overleden autoritaire leider van MHP, Alparslan Türkeş kwam openlijk uit voor zijn bewondering voor Hitler. Deze ex-kolonel was woordvoerder van de militairen tijdens de staatsgreep van 1960. Als gewezen lid van de Navoveliheidsraad was hij trouwens geen onbekende bij de Navo. Zijn stoottroepen, de Grijsse Wolven, werden getraind en bewapend door het Navo/CIA-filiaal Jusmatt (American Aid Delegation) en de Turkse variant van Gladio, ÖHD (de Turkse Dienst Speciale Oorlog). In de jaren zeventig liet deze fascistische militia een spoor van bloed na onder links en de Koerden en kreeerde zo het klimaat voor de staatsgreep van 12 september 1980. Een staatsgreep die trouwens openlijk door de Navo werd toegejuicht.

De nieuwe leider van MHP, Bahçeli, mag dan al in maatpak rondlopen en zijn taal hebben bijgeschaafd, op het terrein manifesteert het MPH zich nog altijd op een gewelddadige manier. Met de regelmaat van de klok leveren ze knokploegen, telkens wanneer er manifestaties zijn die in hun ogen te links, te kritisch (mensenrechtenorganisaties!) of te Koerdisch zijn. Zeker in de Koerdische regio werken ze daarvoor nog altijd nauw samen met de kontraguerrilla.

Dat alles heeft niet verhinderd dat Turkije op de Europese top in Helsinki alsnog het officiële kandidaat-lidmaatschap van de Europese Unie kreeg toegewezen. Een land dat weigert de verantwoordelijken van de Süsürlükaffaire aan te pakken (het gaat over connecties tussen staat, maffia en ekstreemrechtse terreurgroepen) en waar nu opnieuw duidelijk wordt dat de staat achter de terreurkampagne van de Hezollah zat.

Hoe moeten we dan de profileringsdrang van ons land begrijpen met betrekking tot ek-

nvdr: Het artikel in kwestie was gebaseerd op gegevens uit de officiële nota's en verslagen van de Akademische Raad en de uitspraken van de dekaan van Toegepaste Wetenschappen (Prof. Dr. Willems). Veto ekskuseert zich voor het feit dat de kring in kwestie, VTK, niet werd gekontakteerd en dat daardoor hun visie niet voldoende werd belicht.

streemrechts in Oostenrijk? Kunnen we de demarches van onze minister van Buitenlandse Zaken Michel nog ernstig nemen indien we een land met een fascistische regeringspartner, die weigert de Koerden als volk te erkennen, blijven van wapens voorzien? Uit Tiet-jaarrapport over de wapenhandel blijkt immers dat ons land opnieuw wapens heeft geleverd (vierezestig miljoen frank), hoewel de criteria van de Belgische wapenwet zo iets duidelijk niet toelaten. Laten we ons geen illusies maken: het zijn westerse wapens die talrijke Koerden afslachten.

En wat te denken van de uitspraak van Daniël Cohn-Bendit, die koovertzitter is van de gemengde commissie Turkije-EU van het Europees parlement tijdens een onderhoud met Turkse journalisten: "Is de MHP dan geen partij die via verkiezingen aan de macht is gekomen? Dus is het normaal dat ik gesprekken voer met een dergelijke partij".

Zoals de progressief Turkse journalist Dogan Özguden onlangs opmerkte: een politiek van twee-maten-en-twee-gewichten. Alsof de MHP aan de macht is gekomen door democratische verkiezingen, zo stelt hij. Inderdaad, in Turkije heerst een schijn-democratie, waar het regime door het leger gekontroleerd wordt via de Nationale Veiligheidsraad en de speciale Staatsveiligheidsrechtbanken. Verkiezingen gaan gepaard met zware intimidaties voor elke die kritiek spuit op regime en militairen.

De vice-voorzitter van de Turkse mensenrechtenorganisatie IHD, Nazmi Gür, moest vrijdag 3 februari voor zo'n speciale rechtbank verschijnen omdat hij sprak over "de volkeren van Turkije" en "de vijftien jaar durende vuile oorlog in het zuidoosten" tijdens een toespraak ter gelegenheid van de internationale dag voor de vrede. Hem hangt nu een gevangenisstraf van drie tot zeveneneenhalf jaar boven het hoofd. En zo gaat dat dagelijks maar door.

Intussen doet iedereen verontwaardigd en gesjokeerd over de Oostenrijkse politieke situatie, maar elders in Europa — en binnenkort binnen de Europese Unie — worden de fascistische praktijken van een Navolidstaak al jaren actief of passief gesteund door het "democratische westen". Als we niet consequent kunnen zijn, houden we misschien beter onze mond.

Ludo De Brabander, Vrede vzw en lid van de Coördinatie "Stop de oorlog tegen het Koerdische Volk"

kolofon

Veto
1's Meiersstraat 5
3000 Leuven
Tel 016/22 44 38
Fax 016/22 01 03

Jaargang 26, Nummer 19
7 februari 2000

Ver. uitg.: Peter Mangelschots
Hoofredactie: Bart De Schrijver
Redaktiesekretaris: Peter Mangelschots
Redactie: Stijn Bovy, Marie-Anne Dedeurwaerdere, Filip De Keukeleere, Margo Foubert, Loes Geuens, Joost Helsen, Diederik Vandendriessche, Pieter Van der Aa

Doka: Jimmy 'Jimmy Frey' Debruyne, Joost Helsen, Jeroen 'Johan Verminnen' Op De Beeck, Ivan 'Petra' Put, Steven 'Stef Bos' Van den Eede, Pieter 'Liliane St-Pierre' Van der Aa

Medewerkers: David 'Isabelle A' Adriaen, Sam 'Sam Gooris' Algoet, Nikolas 'Gunther Neefs' Cloet, Kristof 'Christophe' D'Exelle, Wouter 'Willy Sommers' Grégoire, Chloé 'Herman Brood' Heerman, Wim 'Wimke Punk' Raeymaekers, Roeland 'Ronny Mosuse' Smets, Nele 'Jantje Smit' Spaas, Tine 'Sabien Tiels' Swanepoel, Rob 'Ronny King' Tilmans, Ivan 'Ingeborg' Vander biesen, Heidi 'Erik Van Nuygen' Van Hout, Nathalie 'Nena' Van Leuven, Maarten 'Marva' van Meer, Matthieu 'Marino Falco' Van Steenkiste, Bart 'Barbara Dex' Verleye, Tomas 'Tom Barman' Wyns

Layout en vormgeving: Dirk 'Danny Fabry' Bernard, Stijn 'Bart Peeters' Bovy, Nikolas 'Niels William' Cloet, Marie-Anne 'Micha Marah' Dedeurwaerdere, Filip 'Frank Vander Linden' De Keukeleere,

Loes 'Zwarte Lola' Geuens, Chloé 'Margriet Hermans' Heerman, Gudrun 'Helmut Lotti' Labiau, Thierry 'Lolita Lama' Laenen, Willy 'Wendy Van Wanten' Leung, Peter 'Plastic Bertrand' Mangelschots, Rolf 'Patrick Onzia' Op De Beeck, Tine 'Sandra Kim' Swaenepoel, An 'Ann Christy' Van De Moortel, Pieter 'Petra Pollack' Van der Aa, Steven 'Sergio' Van Dessel, Heidi 'Hi-dee' Van Hout, Matthieu 'Sylvie Melody' Van Steenkiste

Cartoons: Seb, Johan 'Kris De Bruyne' Bruyninckx
DTP: Dirk 'Marco Borsato' Bernard, Filip 'Luc De Vos' De Keukeleere, Willy 'Eddy Wally' Leung, Steven 'Stef Kamil Carlens' Van Dessel
Spelling: Stijn 'Sanne' Bovy, Filip 'Phillipe Robrechts' De Keukeleere, Loes Liesbeth List' Geuens

Eindredactie: Laïs: Marie-Anne Dedeurwaerdere, Loes Geuens, An Van De Moortel

Assistentie-eindredactie: Heidi 'Raymond Van het Groenewoud' Van Hout

Internet-Veto:
<http://www.veto.student.kuleuven.ac.be>
e-mail: veto@veto.student.kuleuven.ac.be

Zetwerk en publiciteit
Alfaste Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij: Kempenland (Herentals)
Opplage: 9000 eksemplaren
ISSN-nummer: 0773-5162
Abonnementen
Studenten: 2500fr/6,20 €; niet-studenten: 3500fr/8,68 €; buitenland: 7000fr/17,35 €; steun vanaf 10000fr/24,79 €; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77
Redactievergadering
iedere vrijdagmiddag om 16.00 u

Recent kondigde INTERBREW aan de prijs van het pilsbier te zullen verhogen, zowel van de vaten als de flesjes. Dit tot groot ongenoegen van konsumenten en kafeebazen, maar vooral deze laatste, vermits de prijs van de vaten net iets meer stijgt dan die van de flesjes. Ook de Goeie en de Slechte zullen het geweten hebben.

?

zoekertjes

✓ Vrouwelijk naaktmodel gevraagd voor artistieke fotostudie. Meer info via jobdienst KU Leuven. Johan Pijps. Tel: 016/25.56.93.
 ✓ Valentijnzoekertjes moeten vrijdag 11 februari voor 12.00 binnen zijn. U kan ze per mail doorsturen, op uw tamtam roffelen of rooksignalen gebruiken.
 ✓ Kris Roselle tikt met plezier al uw papers, eindwerken, enz. Hof ter Bekelaan 12, 3020 Winksele-Herent - Tel: 016/20.70.77.
 ✓ Nvdr: melig gedoe wordt geweigerd. Geile toestanden daarentegen aangemoedigd.
 ✓ Loko's professionele headbanger heeft een wiplash.
 ✓ Bibi dankt Jack voor gezellige avond.
 ✓ M., are you sure you want to close connection with reality?
 ✓ Loko steunt wetsvoorstel voor veiligere botsauto'tjes.
 ✓ Rampenplan, Veenlijk faze 19 afgekondigd.
 ✓ Vrouwenklub wenst Loes alvast veel sterkte.

✓ TT-rampenplan in definitieve faze.
 ✓ Vis noch vlees kwestie eindelijk van de baan. Kofflekoeken doen herintrede.
 ✓ Omerta dwingt vrouwenavond tot schijnbaar concentrische sirkels.
 ✓ Pantashopper verhuisd van 's Meiers naar boom Diestsevest.
 ✓ Vrouwenklub plant bomen en reis naar Palermo. Inschrijven kan tot eind mei. Info op het nummer 016/21.15.01.

JO MEUWISSEN

Alle verhuur
 Video-, klank- en lichtmateriaal
 Videoschermen tot 4 m
DISCOBAR
 met of zonder D.J.
KARAOKE (5000 BEF)

016/201.301

fotovereniging

✓ Boom wordt vervangen door stalen spies met scherpe punt.
 ✓ Eindredactie dankt dtp'ers voor zeer vlotte medewerking. Keukie, Dirk, Steven en Willy rule the 's Meiers.
 ✓ Reppig pokkenzwijn in de TT-ban geslagen.

✓ Insomnia praecox bedreigt voortbestaan van TT-Terminator.
 ✓ Beep-bee-bee-beep-error-error-tuut-system breakdown gemeld.
 ✓ Bjorn, gij modderige dinosaurusaap.
 ✓ Veto vraagt meer fietsen en Moeder Theresa.

een waaiertje aan mogelijkheden

LEGO COPY

Tiensestraat 118
Tel: 23 70 30

Tiensestraat 88
Tel: 23 70 02

Naamsestraat 115
Tel: 23 70 03

agenda

&

ad valvas

door Heidi en Keukie

MAANDAG

20.00 u **DEBAT** Blauwe Maandag: discussie-avond met Europarlementlid Dirk Sterckx (VLD), in Brasserie Notre Dame, toeg. gratis, org. LVSU-Leuven.
 20.00 u **FILM** New Harvest: 'Chacun pour soi' van Bruno Bontzolakis. Frans, Nederlands ondertiteld, in Stuczaal, toeg. 175/150/125/100, org. Stuc.
 20.00 u **TEATER** Interfakultair theaterfestival: Politika speelt 'Honi soit qui mal y pense' van Paul Peyskens, in Molens Van Orshoven, Stapelhuisstraat 13d, toeg. 250/200.
 20.45 u **LEZING** Existenzmaximum 2000: 'Optimisme in architectuur' door VMX-architecten, in Villerscollege, Vaartstraat 32, org. studenten ingenieur-architect KU Leuven.
 22.30 u **FILM** Filmfun: 'Het rijk der passie' van Nagisa Oshima. Een prachtige film over seksuele obsessie, dood en wroeging, in Stuczaal, toeg. 175/150/125/100, org. Stuc.

DINSDAG

20.00 u **FILM** New Harvest Special: 'The Making of a New Empire' van Jos de Putter. Brilljante impressionistische journalistiek van Nederland's schoonste documentairemaker, in

Stuczaal, toeg. 175/150/125/100, org. Stuc.
 20.00 u **LEZING** Existenzmaximum 2000: lezing door B-architecten en NL-architecten over een met elkaar, in Villerscollege, Vaartstraat 32, org. studenten ingenieur-architect KU Leuven.
 20.00 u **TEATER** Interfakultair theaterfestival: Politika speelt 'Honi soit qui mal y pense' van Paul Peyskens, in Molens Van Orshoven, Stapelhuisstraat 13d, toeg. 250/200.
 20.30 u **KONSERT** Open repetities: Bram Vermeulen, in CC Leuven, Brusselsestraat 63, toeg. 200/160, org. CC Leuven.
 20.30 u **TEATER** Dubbelspel: De Tijd speelt 'Cartier-Bresson', regie Lucas Vandervost, in Vlamingenstraat 83, toeg. 350/300/250/200, org. Stuc.
 22.30 u **FILM** New Harvest: 'Chacun pour soi' van Bruno Bontzolakis, in Stuczaal, toeg. 175/150/125/100, org. Stuc.

WOENSDAG

13.00 u **MUZIEK** jazzpianist Mal Waldron, in Doc's bar, Brusselsestraat 246, org. Kultuurkommissie KU Leuven.
 15.30 u **TEATER** Interfakultair theaterfestival: Politika speelt 'Honi soit qui mal y pense' van Paul Peyskens, in Molens Van Orshoven, Stapelhuisstraat 13d, toeg. 250/200.

Historia

• 11/02: Galabal Letteren, in Metropol.

Klio

• 11/02: Galabal Letteren, in Metropol.

Mecenas

• 11/02: Galabal Letteren, in Metropol.

Musicologica

• 11/02: Galabal Letteren, in Metropol.

NFK

• 14/02 om 20.30 u: Film 'Paths of Glory' van Kubrick, in VHI 00.14.

Politika

• 07/02 om 20.00 u: Politika-toneel speelt 'Honi soit qui mal y pense' van Paul Peyskens, in Molens Van Orshoven, Stapelhuisstraat 13d. • 10/02 om 22.00 u: Fuif, in Lido.

Romania

• 11/02: Galabal Letteren, in Metropol.

Alfa

• 8/02 om 20.00 u: Sagalassoslezing, in PDS.
 • 10/02 om 20.00: Film, in MSI 03.18.
 • 11/02: Galabal Letteren, in Metropol.

Chemika

• 11/02: Galabal, in Salons Georges. • 14/02 Kringavond, in de Blokhut

Economika

• 8/02 om 20.00 u: Kaas- en wijnavond in de Ekobar (Full time), toeg. 300. • 9/02: Interfakultair Songfestival • 9/02: Filmavond (Full time), in VHI 00.10 (aula Gasthous Eyskens), met om 20.00 u The Hunchback of the Notre Dame en om 22.00 u Lock, Stock and Two Smoking Barrels. 10/02 om 20.30 u: Religieuze jaarkantus (Full time), in Café Toewip. 10/02: Naar de Zillion met 1ste kan.

Eoos

• 11/02: Galabal Letteren, in Metropol.

Farma

• 8/02: Massakantus, in de Bierstube.

Germania

• 11/02: Galabal Letteren, in Metropol.

20.00 u **LEZING** Existenzmaximum 2000: 'Learning from Times Square' door Bart Eeckhout, in in Villerscollege, Vaartstraat 32, org. studenten ingenieur-architect KU Leuven.
 20.00 u **LEZING EN DEBAT** 'Wetenschaps-parken en bedrijventerreinen — partim 2: economische ontwikkeling en ruimtelijke ordening', in Kleine Aula MTC, org. Kultuurkommissie KU Leuven.
 20.00 u **TEATER** Dirk Denoyelle, in Schouwburg, toeg. 580/480/380/250, org. Vriendenkring 2000.
 20.00 u **TEATER** Interfakultair theaterfestival: Politika speelt 'Honi soit qui mal y pense' van Paul Peyskens, in Molens Van Orshoven, Stapelhuisstraat 13d, toeg. 250/200.
 20.30 u **TEATER** Dubbelspel: Het Zuidelijk Toneel speelt 'Geen lied'. Een jongeman dwaalt door de onderwereld op zoek naar zijn eerste liefde, in Stuczaal, toeg. 350/300/250/200, org. Stuc.
 20.30 u **TEATER** Dubbelspel: De Tijd speelt 'Cartier-Bresson', regie Lucas Vandervost, in Vlamingenstraat 83, toeg. 350/300/250/200, org. Stuc.
 21.12 u **LEZING** Existenzmaximum 2000: 'Trendwatching' door Kathy Simons, in Villerscollege, Vaartstraat 32, org. studenten ingenieur-architect KU Leuven.

DONDERDAG

15.30 u **TEATER** Interfakultair theaterfestival: Politika speelt 'Honi soit qui mal y pense' van Paul Peyskens, in Molens Van Orshoven, Stapelhuisstraat 13d, toeg. 250/200.
 20.00 u **TENTOONSTELLING** opening van een expositie van Iris Paschadilis met optreden van Stefaan Smaghe, in Los Buenos, org. MORE.
 20.00 u **DEBAT** 'Marxisme in een veranderende wereld', in Kleine Aula MTC, toeg. gratis, org. Socialistische Jonge Wacht.
 20.00 u **FUIF** afsluitingsleestje van themahuis Inamo, met resultaat van de workshop en poëtisch-muzikaal optreden van Niets Raakt Kant, in Hallmaartstraat 19, toeg. 49, org. Inamo.
 20.00 u **KONSERT** 'De Beuk Erin' van Bram Vermeulen, in Schouwburg, toeg. 500/350/250, org. CC Leuven.
 20.00 u **LEZING** Existenzmaximum 2000: 'Avonden van de Architectuur' met Christiaan Poulissen, in Villerscollege, Vaartstraat 32, org. studenten ingenieur-architect KU Leuven.
 20.00 u **TEATER** Interfakultair theaterfestival: Politika speelt 'Honi soit qui mal y pense' van Paul Peyskens, in Molens Van Orshoven, Stapelhuisstraat 13d, toeg. 250/200.
 20.30 u **TEATER** Dubbelspel: Het Zuidelijk Toneel speelt 'Geen lied'. Een jongeman dwaalt door de onderwereld op zoek naar zijn eerste liefde, in Stuczaal, toeg.

350/300/250/200, org. Stuc.

VRIJDAG

20.00 u **TENTOONSTELLING** Iris Paschadilis stelt grafische werken en schilderijen tentoon waarin de zee centraal staat, in Los Buenos, org. MORE.
 20.00 u **KONSERT** 'Een man van lichte zeden' van Guido Belcanto, in in Schouwburg, toeg. 550/450/350/200, org. Vriendenkring 2000.

ZATERDAG

FUIF Holebi-luif, in in Blauwe Kater, org. Labyrinth.
 14.30 u **OPERETTE** '1001 Nacht' van Muziektheater Brasschaat, in Schouwburg, toeg. 300, org. CC Leuven.
 20.00 u **TENTOONSTELLING** Iris Paschadilis stelt grafische werken en schilderijen tentoon waarin de zee centraal staat, in Los Buenos, org. MORE.
 20.00 u **OPERETTE** '1001 Nacht' van Muziektheater Brasschaat, in Schouwburg, toeg. 500/400/300/150, org. CC Leuven.
 20.00 u **TEATER** Interfakultair theaterfestival: Germania speelt 'The Answering Machine' van Finn Iunker, in Molens Van Orshoven, Stapelhuisstraat 13d, toeg. 250/200.

ZONDAG

11.00 u **KONSERT** 'Berliner Girl' van het One-Off Ensemble, in Wagehuys, Brusselsestraat 63, toeg. 200/kinderen gratis, org. CC Leuven.
 20.00 u **TENTOONSTELLING** Iris Paschadilis stelt grafische werken en schilderijen tentoon waarin de zee centraal staat, in Los Buenos, org. MORE.
 20.00 u **FILM** Filmfun: 'Faces' van Joh Cassavetes. Een man en een vrouw zijn na veertien jaar huwelijk van elkaar vervreemd, in Stuczaal, toeg. 175/150/125/100, org. Stuc.
 20.00 u **TEATER** Interfakultair theaterfestival: Germania speelt 'The Answering Machine' van Finn Iunker, in Molens Van Orshoven, Stapelhuisstraat 13d, toeg. 250/200.
 22.30 u **MUZIEK** 'Jazz Op Zondag', in Stucbar, toeg. gratis, org. Stuc.

MAANDAG

20.00 u **FILM** New Harvest: 'Coraje' van Alberto Durant. Portret van Maria Elena Moyano, oprichter van een Peruaanse vrouwenorganisatie, in Stuczaal, toeg. 175/150/125/100, org. Stuc.
 20.00 u **TEATER** Interfakultair theaterfestival: Germania speelt 'The Answering Machine' van Finn Iunker, in Molens Van Orshoven, Stapelhuisstraat 13d, toeg. 250/200.
 22.30 u **FILM** Filmfun: 'Faces' van Joh Cassavetes. Een man en een vrouw zijn na veertien jaar huwelijk van elkaar vervreemd, in Stuczaal, toeg. 175/150/125/100, org. Stuc.

Fotograaf Tim Dirven (De Morgen) brengt Jemen en Oezbekistan naar Leuven

“Als ik drie maanden in België verblijf, word ik kortzichtig”

Waar aanleiding van zijn tentoonstelling in de Blauwe Schuit uit Tim Dirven zijn passie voor het desolate, de angst voor persburo's en het kwalitatieve dat De Morgen aan fotografie brengt: “We schrijven met beelden”. Zijn werk beslaat het brede spectrum gaande van journalistieke reportage tot portret.

Tim Dirven: «Soms heb ik het gevoel dat mijn mensen uit de publieke sleer moet ambeteren, omdat ik de zoveelste in rij ben die van hen een foto wil maken. Het is niet eenvoudig om iets meer met een beeld te doen dan de gemiddelde fotograaf. Tijdens een interview kan ik fotograferen zonder dat de geïnterviewde het merkt. Politici begrijpen niet dat wij meer tijd vragen om een portret na een interview te maken. Ik zit verveeld met het contact dat ik heb met het model en tracht het altijd zo intimistisch mogelijk te houden. Bij het nemen van foto's kan je moeilijk doen alsof je een vriend bent. Negen kansen op tien zie je die mensen nooit meer terug. Ik blijf dus vrij koel en afstandelijk. Ik let vooral op esthetiek en een simpele compositie, wat foto's oplevert die eenvoudig en makkelijk te lezen zijn. Je zal me weinig reportagefoto's zien maken waar meer dan één mens opstaat. Ik hou van het desolate.»

Veto: De tipische fotografijstijl van De Morgen werd in de jaren tachtig ontwikkeld — u studeerde toen nog. Hoe heeft die stijl u beïnvloed?

Dirven: «We zitten hier met een groep van vijf fotografen. Je wordt automatisch een beetje beïnvloed door elkaar. Dat wil niet zeggen dat iedereen dezelfde stijl hanteert. Soms wordt de opmerking gemaakt: “Dat is De Morgen-stijl.” De invloed is eerder van technische aard: de manier van afdrucken. De zienswijze tussen ons vijven blijft verschillend. Doordat we vaak samen tentoonstellen, krijgen we het label De Morgen-fotograaf opgekleefd. Ik beschouw dat als een compliment omdat wij staan voor kwaliteit. De Morgen geeft de ruimte om ons ding te doen. Kollega's van andere kranten benijden ons wel. De fotografen zijn daar vanuit hun redactie verplicht vrij close te gaan, wat wil zeggen dat een foto een artikel moet bevestigen, terwijl wij eerder als journalist worden behandeld en onze eigen visie hebben. Foto's vormen in De Morgen een symbiose met de artikels. Wij schrijven met beelden. Hier zal geen journalist komen zeggen welk beeld hij wil bij een tekst.»

Winterklimop

Veto: Waar ligt de grens tussen artistieke en journalistieke fotografie?

Dirven: «Als er een perskonferentie plaatsvindt en er gebeurt iets onverwachts, een hond die de revue passeert, dan is dat nieuws en brengen we dat in beeld. Je mag niks gaan escanderen. Dat is taboe.»

Veto: In portretfotografie wordt er toch juist geëscendeerd.

Dirven: «Bij individueel contact met mensen mag je escanderen. Ik heb onlangs Geert Versnick gefotografeerd, ik moest daar een portret van maken. Hij stond met zijn gezicht naar een muur met klimop. Het was net alsof die aan het pissen was. Dan corrigeer ik. Aan onze portretten zie je of wij mensen graag hebben of niet. Als het Filip Dewinter was, zou ik die zo tegen die klimopmuur laten staan.»

«We gaan op zoek naar het andere beeld, kijken wat compositorisch interessant is. Gaan we over de schreef, dan wordt hier onderling wel een potje afgebildeld. Dat is positieve concurrentie. Iedereen is hier ambitieus, er wordt kritiek gegeven, maar niemand wordt omvergemaaid.»

«Reportagefotografie is kunnen omgaan met toeval.»

(foto Pieter Van der Aa)

Veto: Wanneer voelt u dat dit hét beeld is?

Dirven: «Ik wacht het moment zelf af. Het onderwerp moet zich natuurlijk aanbieden. Reportagefotografie is voor mij veel geluk hebben met het toeval. Je moet daarmee kunnen omgaan en bent er steeds afhankelijk van. Als er iets voorvalt, zorg je dat je het vastlegt. Er zijn een aantal momenten die ik net gemist heb en op mijn neivlies gebrand staan. Vorig jaar in Cuba zag ik een vrijend koppeltje. Dat was zo schoon. Ik was mij aan het positioneren zodat ze me niet zouden zien, en ze stopten ineens.»

Veto: Evolueert uw werk nog steeds?

Dirven: «Ik voel dat ik nog een zekere vooruitgang maak, maar niet zo sterk meer als vroeger. Ik hoop dat dat nog een tijd zo doorgaat. Als ik het gevoel heb dat ik uitgeblust ben, stop ik ermee. Ik wil mezelf niet zien aftakelen. Tot veertig jaar zal ik nog kunnen meegaan. Vanaf dan denk ik dat mijn werk bergaf zal gaan. Het liefst zou ik dan beginnen les geven om mijn ervaring door te geven. Als je begint met fotografie ga je op een bepaald moment in stijgende lijn en dan daal je. Een aantal grote fotografen zijn nog steeds bezig. Ik heb het dan over mensen als Cartier-Bresson, Marc Riboud, die nu zestig, zeventig jaar zijn. Wat zij nu maken is walgelijk. Het grootste voorbeeld is Koudelka, een groot fotograaf eind jaren zestig, begin jaren zeventig. Wat die nu maakt is niet om aan te zien. Dat wil ik bij mezelf dus vermijden.»

Kloteboel

Veto: Uw reportages in Oezbekistan en Jemen verschenen in De Morgen en zijn nu te bezichtigen in Leuven. Wat is het belang van reizen voor een fotograaf?

Dirven: «Voor mij is het nodig een aantal keer per jaar naar het buitenland te trekken om nieuwe bagage op te doen. Ik kan geen drie maanden in België verblijven, dan word ik kortzichtig. Als je terugkomt heb je een lege geest en kan je er weer tegenaan voor enkele maanden. Altijd hetzelfde doen, werkt afstompend. De reis naar Jemen en Oezbekistan gebeurde in samenwerking met een journalist, maar we werden niet vanuit de krant gestuurd. De tijdsdruk valt weg als je niet in opdracht gaat. Als je alleen gaat, wacht je meer af. Wanneer een journalist je vergezelt, is er meer eenduidigheid over de richting waarin

je zal werken. In dat geval gaat de reportage sneller vooruit. De aankomst in een vreemd land vormt het meest kritieke punt: je wordt in het hol van Pluto gedropt, moet akklimatiseren en kennis maken met de heersende gebruiken.»

«Toen ik student en tevens kamikazekernel was, ging ik alle oorlogszones af. Je vertrekt met een klein hartje, maar eens je daar bent, valt dat best wel mee. Ik deed Bosnië, Kroatië, Koerdistan, Roemenië en Rwanda aan. Een paar keer was het geluk aan mijn zijde. Ik ben blij dat ik dat gedaan heb omwille van de ervaring en de mensenkennis die het heeft bijgebracht. Toch besef ik nu dat ik voor een foto geen kogel wil hebben. Op eigen initiatief naar oorlogsgebied gaan, doe ik niet meer.»

Leurder

Veto: In hoeverre speelt de menselijke reflex bij het maken van oorlogsbeelden?

Dirven: «Emotie is belangrijk in een beeld. Dat kan je niet wegslijeren. Vanaf het moment dat ik met mijn camera werk, is dat een schuld waar geen enkele emotie doordringt. Ik doe mijn job. De psychologische nawerking gebeurt thuis bij het ontwikkelen van filmpjes of bij het afdrucken, pas dan realiseer ik me: “Shit man, wat voor een kloteboel was dat daar.” Op het moment zelf distantieer ik me daarvan. Ik registreer kwasi alles wat ik tegenkom en beslis pas in de donkere kamer wat ik aan de buitenwereld laat zien.»

Veto: Hoe gaan mensen in het buitenland om met persfotografen?

Dirven: «De ervaring leert dat dat sterk cultuurgebonden is. De Aziatische landen staan er vrij open voor, islamitische helemaal niet als je vrouwen fotografeert. Afrikanen durven wel eens moeilijk doen wegens de angst voor schending van hun privacy. In Zuid-Amerika is men soms weigerachtig omwille van religieuze redenen. In Colombia bij een bepaalde indianenstam was fotograferen uit den boze, omdat men het aangaf als het weg nemen van een stuk ziel van een persoon. In Bolivia speelt vanuit het koloniale verleden dan weer de angst voor de blanke man. Ik behoeft me voor de evolutie dat de wereld onfotografeerbaar wordt. De pioniers van de fotografie konden in de jaren dertig en veertig hun gang gaan en zowat alles op de gevoelige plaat vastleggen. Hiermee bedoel

ik dat het benaderen van mensen moeilijker wordt, zoals het maken van een indringende reportage over een etnische minderheid. Sneak-fotografie waarbij de fotograaf zich onzichtbaar opstelt en ongemerkt foto's neemt — wat de fotografie is — wordt moeilijker en moeilijker.»

Veto: Patrick De Spiegelaere, ex-De Morgen, zei in een interview dat een persfotograaf zich af en toe ledig houdt met oprachten buiten de krant.

Dirven: «Als fotograaf verdien ik genoeg om te overleven. Rijk zal ik er nooit van worden. Ik ben blij dat ik met fotografie mijn brood kan verdienen en zelfs fier dat dat nog kan met enkel zwart-witfotografie. Principeel werken we in zwart-wit. Soms krijgen we kleuropdrachten buiten de krant, zoals reportages voor NGO's (Niet-Gouvernementale Organisaties, nvdr), maar dan zeggen we: “Sorry.” In principe mogen we geen reclamefoto's maken, vanwege de perskaart. Er is een regeling binnen de Persbond die voorschrijft dat op je facturen de reclame-inkomsten per kwartaal niet meer dan dertig procent mogen bedragen. Probleem is dat reclamewerk goed betaalt en je daar direct over zit.»

Veto: Zijn er zaken waar je als fotograaf van droomt en die je nog graag zou willen verwezenlijken?

Dirven: «De wereld is groot. Ik zou nog naar enkele plaatsen willen terugkeren. Zeven jaar geleden fotografeerde ik een psychiatrische instelling in Roemenië. Onlangs zag ik een videoreportage over diezelfde inrichting, met nog identiek dezelfde mensen, alleen een stuk ouder en ook steeds in penibele omstandigheden. Daar zou ik weer naartoe willen om foto's te nemen. Een thema dat ik net heb aangestonden op een reis naar Bolivia wil ik nu verder uitwerken. Iets anders dan fotograferen kan ik niet. Ik acht mezelf ook nog wel kapabel in het lesgeven. Ik werd al een aantal keren benaderd door persagenschappen. Eigenlijk zou ik daar wel voor willen werken, maar durf ik de stap niet zetten omdat ik heel slecht ben in pr. Ik ben een anti-leurder.»

Stijn Bovy
Pieter Van der Aa

Tim Dirven stelt zijn fotoreportage over Oezbekistan en Jemen nog tentoon tot 23 februari in De Blauwe Schuit, Vismarkt 16 te Leuven. Alle dagen toegankelijk van 11 tot 23 uur.